

Regeringsuppdrag

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Prisnivå för samhällsinvesteringar i myndigheternas budgetunderlag

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2021-11-15

Dnr: 2021-00519

ESV-nr: 2021:42

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Jerker Jonsson

Förord

Ekonomistyrningsverket (ESV) har fått i uppdrag av regeringen att utreda förutsättningarna för berörda myndigheter att lämna uppgifter om investeringar som avser samhällsändamål i löpande priser i stället för prisnivån det år då budgetunderlaget lämnas. ESV ska också göra en motsvarande bedömning av beställningsbemyndiganden för de anslag som används för att finansiera dessa investeringar. I uppdraget ingår också att utreda om den prisnivå som styr uppgifterna som myndigheterna lämnar i budgetunderlaget bör regleras i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Curt Johansson, Ellen Rova och Jerker Jonsson har tagit fram denna rapport.

Ekonomistyrningsverket överlämnar härmed rapporten *Prisnivå för samhällsinvesteringar i myndigheternas budgetunderlag* och uppdraget är därmed avslutat.

Stockholm
2021-11-15

Clas Olsson

Generaldirektör

Jerker Jonsson

Utredare

Innehåll

1	Sammanfattning	6
2	Inledning	7
2.1	Uppdraget	7
2.2	Tolkning av uppdraget och avgränsningar	7
2.3	Metod 8	
3	Styrning av samhällsinvesteringar	9
3.1	Investeringar i statlig verksamhet	9
3.1.1	Samhällsinvesteringar och verksamhetsinvesteringar	9
3.1.2	Investeringar i forskning	10
3.1.3	Beställningsbemyndiganden gällande samhällsinvesteringar	10
3.2	Samhällsinvesteringar i myndigheternas budgetunderlag och årsredovisningar	11
3.2.1	Förslag till investeringsplan	12
3.2.2	Behov av beställningsbemyndiganden	13
3.3	Samhällsinvesteringar i budgetpropositionen	14
3.4	Uppföljning av samhällsinvesteringar	16
3.5	Regler gällande prisnivå i budgetunderlag och årsredovisningar	16
3.6	Slutsatser	18
4	Genomgång av investeringsplaner för samhällsinvesteringar	20
4.1	Trafikverket	21
4.1.1	Anslag och beställningsbemyndiganden	23
4.2	Försvarsmakten	25
4.2.1	Anslag och beställningsbemyndiganden	28
4.3	Naturvårdsverket	29
4.3.1	Anslag och beställningsbemyndiganden	30
4.4	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	32
4.4.1	Anslag och beställningsbemyndiganden	32
4.5	Samhällsinvesteringar i avgiftsfinansierade verksamheter	33
4.5.1	Affärsverk	33
4.5.2	Fastighetsförvaltande myndigheter	35
4.6	Regeringskansliets hantering av investeringsplaner i budgetprocessen	38
4.7	Slutsatser	39
4.7.1	Prisnivåer och investeringsplaner	39
4.7.2	Prisnivåer och beställningsbemyndiganden	40
5	Analys	41
5.1	Hantering av prisnivåer i budgetunderlaget	41
5.1.1	Prisnivåer i investeringsplaner	41
5.2	Myndigheters planeringsförutsättningar	42
5.2.1	Kostnadsutveckling i investeringsverksamheten	42
5.2.2	Anslagsnivåer och låneramar	43

5.3	Beställningsbemyndiganden.....	44
5.4	Uppföljning av investeringsbudget och investeringsplaner	44
5.5	Vägval för reglering.....	45
6	Förslag	49
6.1	Prisnivåer i budgetunderlaget.....	49
6.2	Planeringsförutsättningar.....	50
6.3	Beställningsbemyndiganden.....	51
6.4	Uppföljning av investeringsbudget och investeringsplan	52
7	Konsekvenser av förslag	53
7.1	Regeringskansliet.....	53
7.2	ESV	53
7.3	Myndigheter.....	53
Bilaga 1 Investeringsplaner och bemyndiganden i budgetpropositionen 2022		55

1 Sammanfattning

Ekonomistyrningsverket (ESV) har fått i uppdrag av regeringen att utreda förutsättningarna för berörda myndigheter att lämna uppgifter om investeringar som avser samhällsändamål (samhällsinvesteringar) i löpande priser i stället för prisnivån det år då budgetunderlaget lämnas. ESV ska också göra en motsvarande bedömning av beställningsbemyndiganden för de anslag som används för att finansiera dessa investeringar. I uppdraget ingår också att utreda om den prisnivå som styr uppgifterna som myndigheterna lämnar i budgetunderlaget bör regleras i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB).

ESV konstaterar att det idag saknas detaljerade bestämmelser om prisnivån för samhällsinvesteringar i myndigheternas budgetunderlag. Det medför oklarheter kring hur myndigheter ska beräkna samhällsinvesteringar i investeringsplanerna samt att myndigheter tillämpar de befintliga reglerna om prisnivå på olika sätt.

ESV föreslår att berörda myndigheter ska lämna investeringsplaner med utgångspunkt i förväntad prisnivå det år investeringarna genomförs. ESV bedömer att det är lämpligt att reglera ovanstående genom anpassning och förtydliganden av ESV:s föreskrifter och allmänna råd till FÅB. ESV anser dessutom att regeringen bör överväga att göra ändringar i FÅB i syfte att klargöra vilka prisnivåer som bör gälla generellt vid upprättande av budgetunderlag.

ESV anser att det är viktigt att myndigheter som finansierar samhällsinvesteringar med anslag eller lån i Riksgäldskontoret får planeringsförutsättningar i form av beräknade anslagsnivåer och låneramar för respektive år i investeringsplanen. ESV föreslår att regeringen anger planeringsförutsättningar till berörda myndigheter i regleringsbrev eller genom informationssystemet Hermes.

För beställningsbemyndiganden föreslår ESV att åtaganden som avser beställningar av varor eller tjänster ska redovisas till förväntad prisnivå. Detta bör regleras i ESV:s föreskrifter och allmänna råd till anslagsförordningen (2011:223).

Vid genomgång av berörda myndigheters budgetunderlag och årsredovisningar har ESV uppmärksammat att det kan vara svårt att förstå orsakerna till förändringar av investeringsplaner och avvikelser från investeringsbudget. Därför föreslår ESV förtydliganden av föreskrifter och allmänna råd till FÅB om hur myndigheter ska följa upp och kommentera förändringar och avvikelser.

2 Inledning

I detta avsnitt beskriver vi regeringens uppdrag till ESV. Vi redogör även för hur vi har tolkat uppdraget, avgränsningar samt hur vi har arbetat med uppdraget.

2.1 Uppdraget

Styrning och uppföljning av statliga investeringar och statliga åtaganden har utvecklats under de senaste 10 åren. Inriktningen har bland annat varit att åstadkomma en transparent hantering som tillämpas konsekvent mellan myndigheter och därmed göra det möjligt att redovisa en sammanställd bild av statens planerade investeringar. Dessutom har regeringen eftersträvat en hantering där underlagen i budgetprocessen inte beräknas enligt olika metoder.

Som ett steg i denna utveckling har ESV, i regleringsbrev för budgetåret 2021, fått i uppdrag att utreda förutsättningarna för berörda myndigheter att lämna uppgifter om investeringar som avser samhällsändamål i löpande priser i stället för prisnivån det år då budgetunderlaget lämnas.

ESV ska göra en motsvarande bedömning av beställningsbemyndiganden för de anslag som används för att finansiera dessa investeringar.

I uppdraget ingår också att utreda om den prisnivå som styr uppgifterna som myndigheterna lämnar i budgetunderlaget bör regleras i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag i stället för som i dag i Ekonomistyrningsverkets föreskrifter som meddelats med stöd av den nämnda förordningen. I så fall ska myndigheten lämna förslag till en sådan reglering.

Uppdraget ska redovisas till regeringen (Finansdepartementet) senast den 15 november 2021. Denna rapport utgör ESV:s redovisning av uppdraget.

2.2 Tolkning av uppdraget och avgränsningar

ESV:s tolkning är att uppdraget syftar till att underlätta regeringskansliets beredning av samhällsinvesteringar i budgetprocessen och att öka jämförbarheten mellan olika underlag i den statliga budgetprocessen.

Vi tolkar uppdraget som att ESV ska kartlägga och ta ställning till hur myndigheter ska beräkna samhällsinvesteringar i budgetunderlaget. Vi belyser bara översiktligt hur budgetunderlagen bereds i Regeringskansliet.

Uppdraget är avgränsat till de utgifter för samhällsinvesteringar som ingår i myndigheternas investeringsplaner samt därtill knutna beställningsbemyndiganden

för olika anslag. Vi kommer därför inte att belysa en generell användning av löpande priser i myndigheternas budgetunderlag.

Regeringskansliet begär i vissa fall in andra underlag eller kompletteringar från myndigheter som rör samhällsinvesteringar. Vi kommer inte att behandla frågor om sådana kompletterande underlag i uppdraget.

Investeringsplanerna för Trafikverket och Försvarmakten har koppling till planer som sträcker sig över en längre tidsperiod än det treåriga perspektiv som gäller för budgetunderlagen. I uppdraget ligger fokus på det treåriga tidsperspektiv som enligt regelverket ska tillämpas i budgetunderlagen. Vi kommer inte att behandla kopplingen till de långsiktiga planerna.

I den samlade investeringsplanen för staten ingår en beräkning av statens investeringar i forskning. Dessa investeringar ingår dock inte myndigheternas investeringsplaner och vi kommer inte att behandla dessa inom uppdraget.

Enligt uppdraget ska ESV ta ställning till eventuell reglering på förordningsnivå. Vi lämnar inte detaljerade förslag till formuleringar av föreskrifter och allmänna råd.

Efter samråd med Finansdepartementet kommer vi inte att belysa samhällsinvesteringar vid Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten och Riksdagsförvaltningen.

2.3 Metod

Utgångspunkten för uppdraget är dokumentstudier av hur samhällsinvesteringar hanteras i berörda myndigheters budgetunderlag. Andra viktiga utgångspunkter är förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt budgetpropositionen för 2022.

Vi har intervjuat tjänstemän vid ett antal berörda myndigheter för att få en bild av hur de arbetar med planering av samhällsinvesteringar.

Vidare har vi intervjuat tjänstemän som arbetar med beredning av myndigheters budgetunderlag vid Förvarsdepartementet och Infrastrukturdepartementet, samt tjänstemän vid Finansdepartementet i fråga om processen för pris- och löneomräkning.

Under arbetet med uppdraget har vi haft löpande avstämningar med Finansdepartementet.

3 Styrning av samhällsinvesteringar

I detta avsnitt beskriver vi omfattningen av samhällsinvesteringar i statens budget samt huvuddragen i den ekonomiska styrningen av samhällsinvesteringar.

Beskrivningen utgår från de samhällsinvesteringar som ingår i budgetpropositionen för år 2022 och omfattar definitioner av begrepp, vilka myndigheter som genomför samhällsinvesteringar samt hur dessa finansieras. Vi beskriver även hur samhällsinvesteringar hanteras i den statliga budgetprocessen.

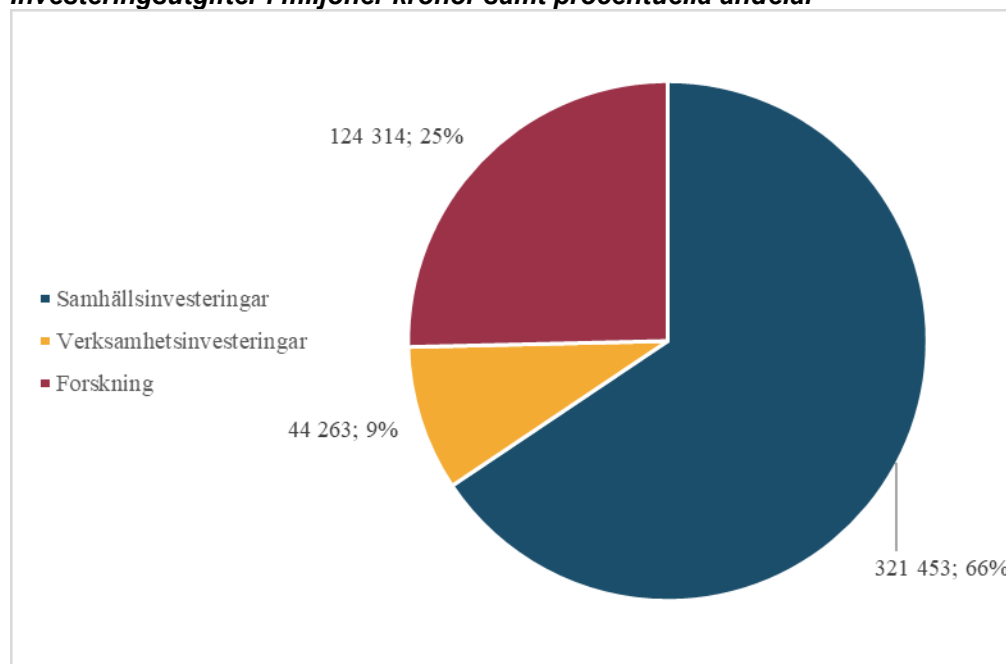
3.1 Investeringar i statlig verksamhet

3.1.1 Samhällsinvesteringar och verksamhetsinvesteringar

I budgetpropositionen för 2022 redovisar regeringen att statens utgifter för investeringar under perioden 2022-2024 beräknas uppgå till 490,0 miljarder kronor, varav 161,1 miljarder kronor under 2022.

Utgifterna kan på en övergripande nivå delas in i samhällsinvesteringar respektive verksamhetsinvesteringar samt investeringar i forskning.

Diagram 1. Förslag till investeringsplan för staten år 2022-2024. Investeringsutgifter i miljoner kronor samt procentuella andelar

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

Gränsdragningen mellan samhällsinvesteringar och verksamhetsinvesteringar beror på den finansiella styrningen, det vill säga om rätten att besluta om investeringar har

delegerats till regeringen eller om riksdagen genom anslag eller särskilda låneramar beslutar om investeringar i särskild ordning.

I ESV:s föreskrifter till 9 kap. 4 § FÅB definieras samhällsinvesteringar på följande sätt: *”...investeringar som huvudsakligen finansieras med anslag enligt 2 kap. 4 eller 6 §§ kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) eller med lån i Riksgäldskontoret.”*

Med verksamhetsinvesteringar avses investeringar som huvudsakligen finansieras med den låneram som riksdagen beslutar om samlat för alla myndigheter och där regeringen beslutar om nivå för respektive myndigheter vid beslut om regleringsbrev.

Det är alltså inte tillgångsslaget som avgör vad som är en samhällsinvestering. Fastigheter är exempel på anläggningstillgångar som i vissa fall är samhällsinvesteringar och i andra fall verksamhetsinvesteringar. Om riksdagen beslutar om finansiering av fastigheten genom att anvisa anslag eller en särskild låneram är det en samhällsinvestering. Om fastigheten däremot finansieras via den generella låneramen eller genom en donation är det en verksamhetsinvestering.

3.1.2 Investeringar i forskning

I nationalräkenskaperna klassificeras forskning som en investering, även om forskning inte uppfyller kriterierna för att redovisas som anläggningstillgångar i årsredovisningen för staten. Det finns alltså en skillnad vad som är en investering i årsredovisning för staten och i nationalräkenskaperna. I den samlade investeringsplanen i budgetpropositionen ingår även en beräkning av statens investeringar i forskning, däremot ingår inte forskning i de investeringsplaner som redovisas per myndighet.

3.1.3 Beställningsbemyndiganden gällande samhällsinvesteringar

Beställningsbemyndigande är ett medgivande som en statlig myndighet i vissa fall behöver från regeringen för att få ingå ekonomiska åtaganden som medför utgifter som ska finansieras med framtida anslag. Den här typen av medgivande behövs eftersom myndigheterna får anslag för endast ett år i taget medan mycket av myndigheternas verksamhet kräver åtaganden på längre sikt än ett år. Ett beställningsbemyndigande sätter ett tak för hur stora åtaganden en myndighet får ha i slutet av budgetåret som ska finansieras med framtida anslag.

Bemyndiganden infördes först inom försvarsområdet. Då det fanns stora skillnader mellan beställnings- och leveranstidpunkten ansåg statsmakterna att de behövde införa ett system som både visade hur stora åtaganden som hade gjorts som skulle finansieras av framtida anslag och tidpunkten för anslagsutfallet. Bemyndigandesystemet utvecklades sedan till att även användas för infrastrukturella

anskaffningar och transfereringsverksamhet. Bemyndiganden kan alltså avse såväl samhällsinvesteringar som andra slag av utgifter.

Bestämmelserna om beställningsbemyndiganden begränsar både regeringens och myndigheters möjligheter att göra ekonomiska åtaganden som binder upp framtida anslag. Samtliga åtaganden i slutet av året ska rymmas inom den ram som riksdagen har beslutat om. Riksdagen beslutar om beställningsbemyndiganden per anslag efter förslag från regeringen i budgetpropositionen. Regeringen fördelar sedan ut beställningsbemyndigandet på aktuella anslagsposter. Myndigheterna kan sedan beställa varor, besluta om bidrag, ersättningar, lån eller liknande som medför utgifter under senare budgetår än det år budgeten avser, förutsatt att det är för det ändamål och inom det belopp som regeringen har beslutat i regleringsbrev för budgetåret.

De åtaganden som myndigheten ingår i den löpande verksamheten i form av att anställa personal ingå avtal om abonnemang för telefoni med mera kräver inte beställningsbemyndigande utan omfattas av det generella bemyndigandet som regleras i budgetlagen.

Tabell 1. Förslag till beställningsbemyndiganden i budgetpropositionen för 2022 för de anslag som finansierar samhällsinvesteringar

Utgiftsområde / anslag	Förslag till beställningsbemyndigande, miljoner kronor	Slutår
2 1:10 Bidragsfastigheter	100	2023
6 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap	32 000	2028
6 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar	92 000	2031
6 2:4 Krisberedskap	1 900	2028
20 1:3 Åtgärder för värdefull natur	600	2028
20 1:14 Skydd av värdefull natur	100	2068
22 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur	108 500	2050
22 1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	35 800	2038
22 1:11 Trängselskatt i Stockholm	52 500	2057
22 1:14 Trängselskatt i Göteborg	11 700	2037
Summa	335 200	

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

3.2 Samhällsinvesteringar i myndigheternas budgetunderlag och årsredovisningar

Enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) ska statliga myndigheter senast den 1 mars varje år lämna ett budgetunderlag till regeringen. Budgetunderlaget ska innehålla myndighetens förslag till finansiering av verksamheten de tre närmast följande budgetåren. Underlaget ska även innehålla

uppgifter om myndighetens investeringar och dess avgiftsbelagda verksamhet samt förslag till bemyndiganden som myndigheten behöver för att få göra åtaganden som medför utgifter under följande budgetår.

3.2.1 Förslag till investeringsplan

Utformningen av förslag till investeringar för samhällsändamål (samhällsinvesteringar) i budgetunderlagen regleras i 9 kap. 4 § FÅB samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna paragraf. De myndigheter som har samhällsinvesteringar ska redovisa dessa investeringar i en tabell som benämns *Förslag till investeringsplan*. Investeringsplanen omfattar inte myndighetens verksamhetsinvesteringar. Förslaget till investeringsplan ska visa utfallet för det senast avslutade räkenskapsåret, prognos för innevarande år samt beräknade belopp för de tre närmast följande budgetåren. I bilaga 1 finns regeringens förslag till investeringsplan uppdelat per myndighet.

I investeringsplanen ska planerade utgifter för samhällsinvesteringar fördelas på anskaffning och utveckling av nya investeringar respektive vidmakthållande av befintliga investeringar. Nya investeringar omfattar åtgärder där avsikten är att tillföra ny prestanda. Det är vanligtvis ett nytt objekt men det kan även vara en åtgärd på en befintlig tillgång som i väsentlig utsträckning ökar objektets värde för verksamheten. Utgångspunkten för att redovisa utgifter som vidmakthållande åtgärder är om åtgärderna i huvudsak syftar till att återställa eller bibehålla en befintlig tillgång.

Planerade investeringsutgifter kan innehålla både anskaffningsutgifter för anläggningstillgångar och kostnader hänförliga till anskaffning eller vidmakthållande. De delar av investeringarna som myndigheten beräknar ska redovisas som anläggningstillgångar, ska specificeras fördelade på anskaffning och utveckling av nya investeringar respektive vidmakthållande av befintliga investeringar.

Nya investeringar respektive vidmakthållande av befintliga investeringar ska i sin tur delas in i objekt eller objektgrupper. Utgångspunkten för indelningen bör vara en struktur som går i linje med myndighetens långsiktiga planering av investeringar. Indelningen kan göras på olika sätt. Exempelvis kan indelningen baseras på myndighetens verksamhetsstruktur, anläggningstyper, region eller specifikation av större objekt.

Om regeringen tar ställning till långsiktiga investeringsplaner i särskild ordning bör indelningen i budgetunderlagets förslag till investeringsplan vara baserad på den struktur som finns i dessa planer. Det gäller exempelvis för infrastrukturella investeringar som vägar och järnvägar där regeringen lämnar en särskild proposition

till riksdagen med förslag till investeringar och vidmakthållande åtgärder för de kommande tolv åren.

Investeringsplanen ska även innehålla en specifikation av den planerade finansieringen av nya investeringar respektive vidmakthållande. Finansieringen delas upp på anslag, övrig kreditram (lån för samhällsinvesteringar), bidrag/medfinansiering samt övrig finansiering.

Enligt 10 kap. 3§ FÅB ska affärsverk årligen lämna en verksamhetsplan till regeringen senast den 1 mars. Verksamhetsplanen ska omfatta de tre närmast följande räkenskapsåren och bland annat innehålla en investeringsplan.

ESV:s föreskrifter till 10 kap. 3§ FÅB innehåller bland annat krav på utformningen av investeringsplanen. Uppställningsformen för affärsverkens investeringsplaner motsvarar den uppställningsform som gäller för myndigheter.

I samband med att myndigheter och affärsverk lämnar budgetunderlag till regeringen ska de också rapportera in vissa uppgifter från budgetunderlaget i informationssystemet Hermes. I fråga om samhällsinvesteringar innebär det att berörda myndigheter och affärsverk rapporterar in två tabeller med samma information som i budgetunderlaget. Dessa tabeller är *förslag till investeringsplan* samt information om *låneram och räntor för samhällsinvesteringar*.

3.2.2 Behov av beställningsbemyndiganden

I budgetunderlaget ska myndigheterna redovisa behov av beställningsbemyndiganden. Utgångspunkterna för hur beställningsbemyndiganden ska beräknas finns i 17 § anslagsförordningen (2011:223). Av ESV:s föreskrifter till 17 § framgår bland annat att definitionen av åtagande är ett avtal eller en utfästelse som är bindande och som leder till framtida utgifter vilka ska finansieras med anslag. Utestående åtaganden vid årets slut är ingående åtaganden som har gjorts tidigare budgetår tillsammans med nya åtaganden som görs under året och som medför utgifter under ett följande budgetår reducerat med infrianden av gjorda åtaganden från tidigare år. Infriandet sker då utgiften som åtagandet ger upphov till redovisas mot anslaget.

ESV:s föreskrifter till 9 kap. 3 § FÅB anger hur myndigheter ska utforma budgetunderlaget i fråga om information om behov av beställningsbemyndiganden. För respektive ändamål och anslag ska uppgifter lämnas enligt följande uppställningsform.

Bild 1. Uppställningsform för behov av beställningsbemyndiganden i budgetunderlaget

	År -1 Utfall	År 0 Prognos	År 1 Beräkn.	År 2 Beräkn.	År 3 Beräkn.	År 4-XX (5) Beräkn.
Ingående åtaganden (1)				-	-	-
+ Nya åtaganden (2)				-	-	-
- Infriade åtaganden (3)						
Utestående åtaganden vid årets slut⁴				-	-	-
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam				-	-	-

Källa: ESV:s föreskrifter till 9 kap. 3 § FÅB

Det beräknade behovet av beställningsmyndiganden för ett anslag har ett direkt samband med samhällsinvesteringar om det aktuella anslaget enbart används för att finansiera samhällsinvesteringar, till exempel anslag 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* inom utgiftsområde 6 Försvar. De flesta anslag som används för samhällsinvesteringar finansierar även andra slag av utgifter. I sådana fall kan myndigheten behöva specificera beräknade behov av beställningsbemyndiganden för samhällsinvesteringar särskilt¹.

3.3 Samhällsinvesteringar i budgetpropositionen

I budgetpropositionen lämnar regeringen förslag till investeringsplaner för samhällsinvesteringar. Utöver den samlade investeringsplanen för staten lämnar regeringen förslag till investeringsplaner för respektive myndighet.

De förslag till investeringsplaner som lämnas per myndighet baseras på den information som myndigheterna lämnar i budgetunderlagen och kompletterande information. Förslagen kan, som tidigare nämnts, innehålla utgifter som inte uppfyller kriterierna för att redovisas som en anläggningstillgång. Avgränsningen utgår från hur styrningen är utformad inom det specifika området. I respektive plan framgår hur investeringarna ska finansieras. Den samlade investeringsplanen för staten är sedan en sammanställning av de uppgifter som redovisas per myndighet. Investeringsutgifter för forskning ingår inte i de investeringsplaner som redovisas per myndighet.

Strukturen överensstämmer med den information som myndigheterna lämnar. Investeringsplanerna har två avsnitt. Ett som omfattar anskaffning och utveckling av nya investeringar och ett som omfattar vidmakthållande av befintliga investeringar.

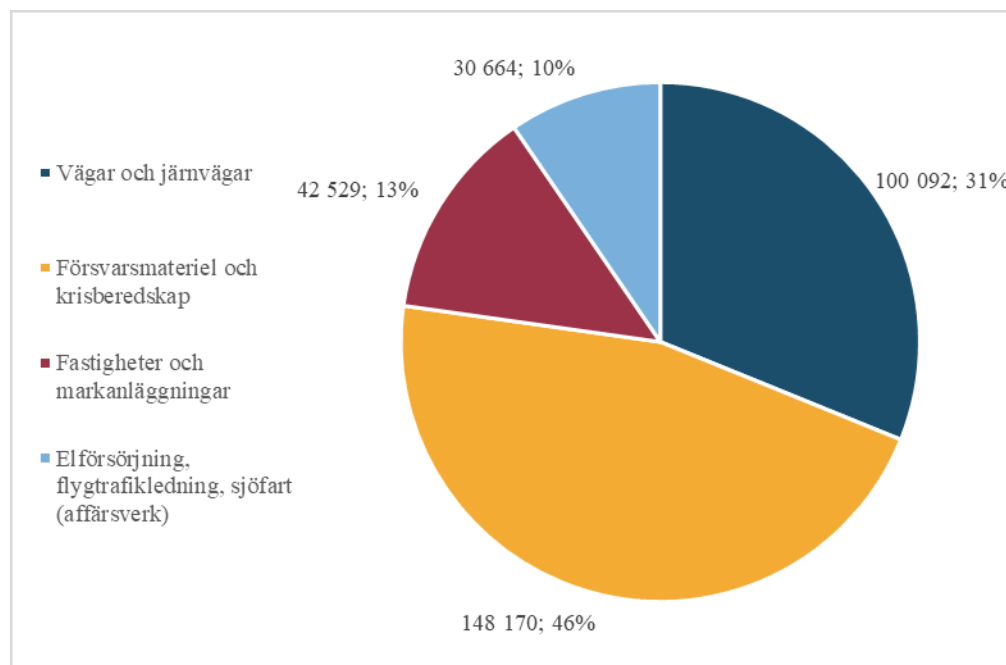
¹ Se ESV:s allmänna råd till 9 kap. 3 § FÅB.

De objekt som regeringen redovisar kan i vissa fall vara mer aggregerade än den information som myndigheten lämnat i budgetunderlaget.

Riksdagen beslutar om att investeringsplanerna ska gälla som inriktning inom respektive utgiftsområde samt att de anslag och låneramar som finansierar samhällsinvesteringar ska utgöra ramar. Det innebär att beloppen per objekt ett givet år inte är skarpa ramar för myndigheten på samma sätt som anslagsbelopp och låneramar. Riksdagen beslutar även i förekommande fall om beställningsbemyndiganden för anslag som helt eller delvis avser samhällsinvesteringar.

Enligt redovisningen i budgetpropositionen för 2022 omfattar de planerade samhällsinvesteringarna för 2022-2024 i huvudsak investeringar i vägar och järnvägar (31 procent), försvarsmateriel och krisberedskap (46 procent), fastigheter och markanläggningar (13 procent) samt affärsverkens investeringar i elförsörjning, flygtrafikledning och sjöfart (10 procent). ESV noterar att fördelningen påverkas av att de myndighetsspecifika investeringsplanerna omfattar olika andel av investeringsrelaterade kostnader vilket vi återkommer till i kapitel 4.

Diagram 2. Förslag till samhälls- och beredskapsinvesteringar för 2022-2024. Belopp i miljoner kronor samt procentuella andelar per kategori

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

3.4 Uppföljning av samhällsinvesteringar

En viktig del av investeringsplanerna är att dessa följs upp både i årsredovisningen när det gäller utfall, men även i fråga om förändringar som har skett i förslag till investeringsplaner från föregående års budgetunderlag.

I berörda myndigheters regleringsbrev finns en investeringsbudget som utgår från riksdagens beslut om investeringsplaner. I 3 kap. 2 § FÅB framgår att om regeringen har beslutat om en investeringsbudget ska myndigheten följa upp denna och kommentera väsentliga avvikelser. I ESV:s föreskrifter till 3 kap. 2 § FÅB framgår att uppföljningen ska ske i samma struktur som den investeringsbudget som anges i regleringsbrevet och att utfallet ska ställas mot budgeterade värden. Det framgår att med väsentliga avvikelser avses både betydande förseningar och tidigareläggningar av planerade investeringar, eller om det ekonomiska utfallet avviker betydligt från investeringsbudgeten.

När det gäller budgetunderlaget finns endast ett krav i ESV:s föreskrifter till FÅB (9 kap. 4 § FÅB för myndigheter och 10 kap. 3 § FÅB för affärsverk) på att myndigheter ska kommentera om väsentliga ändringar har gjorts från tidigare års beräkningar. Det finns inga närmare skrivningar om hur detta bör ske eller vad som bör kommenteras.

I 6 kap 1 § FÅB finns regler om hur beställningsbemyndiganden ska redovisas i årsredovisningen. I bemyndiganderedovisningen redovisas alla åtaganden som myndigheten har ingått och som ska finansieras av framtida anslag. Redovisningen är oberoende av hur sannolikt det är att åtagandet behöver infrias eller om myndigheter har redovisat en skuld i balansräkningen.

I vissa verksamheter har regeringen tagit ställning till att myndigheter ska redovisa åtaganden i bemyndiganderedovisningen trots att det inte finns något bindande avtal mot leverantören. Ett exempel är att Trafikverket tar upp ett åtagande i bemyndiganderedovisningen redan vid det tillfälle som staten ingår ett medfinansieringsavtal med kommuner och regioner.

3.5 Regler gällande prisnivå i budgetunderlag och årsredovisningar

Tidigare avsnitt beskriver hur grunden för den finansiella styrningen av statens investeringar är de uppgifter som myndigheterna lämnar i budgetunderlaget. Uppföljningen av investeringsverksamheten framgår i sin tur i myndigheternas årsredovisningar. Detta avsnitt innehåller en beskrivning av gällande regelverk kring vilken prisnivå som ska användas i myndigheternas budgetunderlag respektive årsredovisningar.

Regler om prisnivå i budgetunderlag

Regleringen av den prisnivå som ska användas i myndigheternas budgetunderlag återfinns i ESV:s föreskrifter till 9 kap. 3 § FÅB som anger att:

Med År 0 avses året före det räkenskapsår/budgetår som budgetunderlaget avser. Budgetunderlaget ska lämnas till regeringen senast den 1 mars År 0. Budgetunderlaget ska anges i prisnivå År 0. Beräkningsförutsättningar ska redovisas och kommenteras.

För affärsverk gäller 9 kap. 3 § FÅB i de fall affärsverket disponerar anslag på statens budget.

Regeln om prisnivå infördes i början av 2000-talet och tolkas ofta som fasta priser. Till skillnad mot budgetunderlaget ska regeringen lämna budgetpropositionen i löpande prisläge. Syftet med detta upplägg var att myndigheterna själva inte skulle göra bedömning av förväntad anslagsutveckling utan att detta skulle hanteras centralt på regeringskansliet genom den årliga pris- och löneomräkningen av anslag. I modellen för pris- och löneomräkning ingår även att myndigheterna åläggs ett effektivitets- och produktivitetskrav genom att anslagen inte får full uppräkningsför bedömd prisutveckling.

När det gäller beställningsbemyndiganden används normalt inte benämningarna fasta eller löpande priser. Utgångspunkten är att bindande åtaganden normalt ska tas upp till det belopp som åtagandet förväntas att infrias till.

En annan viktig utgångspunkt när det gäller beställningsbemyndiganden är att åtaganden aldrig får överstiga fastställda anslagsnivåer, vilket innebär att planerat infriande respektive år inte får vara större än beräkningen av kommande anslagstilldelning.

Regler om prisnivå i årsredovisningen

Regler för hur investeringar ska redovisas och till vilket belopp anläggningstillgångar ska tas upp i balansräkningen finns främst i 5 kap. FÅB. Utgångspunkten är att investeringar i anläggningstillgångar ska tas upp till anskaffningsvärdet när de levereras till myndigheten eller i takt med att tillgången uppförs. Ett avtal att anskaffa anläggningstillgångar påverkar normalt inte balansräkningen förrän tillgången är levererad till myndigheten. Eventuella förskottsbetalningar² till en leverantör är inte en investering utan ska redovisas som fordran.

² Förskott är en betalning som en myndighet gör till en leverantör utan att myndigheten har fått en motprestation.

Normalt redovisas investeringar i anläggningstillgångar till nominellt värde i balansräkningen. Det beror på att det är ovanligt att det finns långfristiga skulder eller avsättningar som rör anläggningstillgångar³. Det finns dock ett krav att långfristiga fordringar och skulder som inte är räntebärande ska värderas till nuvärdet, det vill säga till dagens penningvärde. Eventuella skulder eller tillgångar i utländsk valuta ska i årsredovisningen redovisas till balansdagens kurs.

Därutöver finns olika värderingsmetoder som reglerar hur tillgångar och skulder ska värderas löpande, det vill säga under den tid som till exempel tillgångar används i myndighetens verksamhet.

Inom ramen för bemyndiganderedovisningen ska åtaganden redovisas i den prisnivå som regleras i avtal eller motsvarande. Någon nuvärdesberäkning av åtaganden som ska regleras i framtiden ska myndigheter alltså inte göra. Myndigheter ska normalt göra en omvärdering av tidigare års åtaganden för kostnadsökningar under året.

Det finns särskilda regler för åtaganden i utländsk valuta. Utgångspunkten är att dessa ska redovisas till den kurs som gällde när myndigheten gjorde åtagandet. Det finns alltså inga generella krav på att omvärdera åtaganden till balansdagens kurs annat än om åtaganden ska regleras nästföljande år, vilket regleras i ESV:s allmänna råd till 17 § anslagsförordningen.

3.6 Slutsatser

Grunden i den finansiella styrningen av investeringar är myndigheternas uppgifter i budgetunderlaget som är utgångspunkt för regeringens förslag till riksdagen om investeringsplaner i budgetpropositionen. Utfallet för statens investeringar går att utläsa i årsredovisning för staten. Regeringens följer upp föregående års investeringsplaner och lämnar förslag på nya investeringsplaner i nästföljande års budgetproposition.

När det gäller prisnivåer används olika benämningar i budgetunderlaget och i årsredovisningen. I budgetunderlaget används ofta benämningarna löpande priser, fasta priser eller i vissa fall aktuell prisnivå. I årsredovisningen används benämningarna nominellt värde och nuvärde. ESV konstaterar också att regleringen av prisnivå är begränsad och att begrepp saknar definitioner vilket ger myndigheterna stort tolkningsutrymme.

För att uppnå en ändamålsenlig styrning är det viktigt att myndigheter följer upp både investeringsbudget och tidigare års investeringsplaner. ESV konstaterar att det alltid kommer finnas behov av omprioriteringar som beror på förändringar som

³ Avsättningar kan röra sig om utgifter för bortforsling och avveckling medan långfristiga skulder framför allt relaterar till leasingavtal.

ligger utanför myndighetens kontroll och möjlighet att förutse, såsom att vissa råvaror och insatsmateriel blir dyrare eller svårare att leverera. I syfte att åstadkomma en effektiv investeringsverksamhet bör uppföljningen sträva efter att förbättra prognoser och i tid fånga upp och ge möjlighet att hantera avvikelser. ESV konstaterar att regelverket fokuserar på uppföljningen av föregående år och endast i begränsad omfattning avser förändringar i relation till planerad verksamhet.

4 Genomgång av investeringsplaner för samhällsinvesteringar

I budgetpropositionen för 2022 föreslår regeringen att elva myndigheter tilldelas en investeringsbudget för samhällsinvesteringar⁴. Dessa är:

Tabell 2. Förslag till investeringsbudget för myndigheter 2022

Myndighet	Förslag till investeringsbudget 2022-2024, miljoner kronor
Folkhälsomyndigheten	22 341
Fortifikationsverket	21 818
Försvarmakten	124 695
Luffartsverket	2 054
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	433
Naturvårdsverket	13 651
Riksdagsförvaltningen	865
Sjöfartsverket	5 311
Statens fastighetsverk	6 196
Svenska kraftnät	23 300
Trafikverket	100 092

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

Trafikverket, Försvarmakten, Fortifikationsverket och svenska kraftnät svarar sammantaget för 84 procent av föreslagna investeringsutgifter 2022-2024. Samhällsinvesteringar för Trafikverket respektive Försvarmakten motsvarar 70 procent av de föreslagna investeringsutgifterna för 2022-2024.

Förslagen till investeringsutgifter varierar betydligt mellan berörda myndigheter. Exempelvis uppgår planerade samhällsinvesteringar vid MSB till 433 miljoner kronor för 2022-2024. Motsvarande belopp för Försvarmakten är 124 695 miljoner kronor.

Folkhälsomyndighetens investeringsplan omfattar primärt beräknade inköp av vaccin mot covid-19. Som nämnts i avsnittet om tolkning och avgränsningar av uppdraget behandlar vi dock inte Folkhälsomyndighetens investeringsplan närmare i denna rapport.

⁴ Socialstyrelsen ingår i den samlade investeringsplanen. Budgetpropositionen för 2022 innehåller dock inget förslag till investeringsbudget på myndighetsnivå för Socialstyrelsen.

Följande avsnitt beskriver översiktligt hanteringen inom de myndigheter som redovisar majoriteten av samhällsinvesteringarna. I bilaga 1 finns en sammanställning av investeringsplaner och beställningsbemyndiganden för anslag som finansierar samhällsinvesteringar uppdelad per myndighet.

4.1 Trafikverket

Trafikverkets investeringsplan för samhällsinvesteringar omfattar investeringar och reinvesteringstätigheter som ingår i den nationella trafikslagsövergripande planen för transportinfrastrukturen och i länsplanerna för regional transportinfrastruktur. Trafikverkets och länens årliga investeringsrelaterade utgifter i vägar och järnvägar bestäms av anvisade anslag, de lån Trafikverket tar upp i Riksgäldskontoret och de tillskott som erhålls via medfinansiering, bland annat ersättningar och bidrag från kommuner och regioner samt bidrag från EU.

Trafikverkets samhällsinvesteringar finansieras huvudsakligen från anslag på statens budget. Det är fyra anslag på statens budget som används för att finansiera samhällsinvesteringar.⁵ Det finns även samhällsinvesteringar som finansieras med lån i Riksgäldskontoret, till exempel avgiftsfinansierade investeringar och vissa investeringar som riksdagen i särskild ordning har beslutat ska finansieras med lån. Därutöver finns även vissa investeringsutgifter som finansieras med medel från kommuner, regioner och EU-bidrag. De totala utgifterna för samhällsinvesteringar som redovisas i Trafikverkets investeringsplan beräknas uppgå till 100 miljarder kronor för 2022-2024.⁶ Endast drygt 2 miljarder kronor av investeringsutgifterna i investeringsplanen redovisas inte som anläggningstillgångar.

I nedanstående tabell framgår hur utgifterna i Trafikverkets investeringsplan finansieras. Under respektive anslag redovisas även vilken bemyndiganderam som regeringen föreslår till riksdagen och hur stor del av dessa åtaganden som förväntas att infrias 2025 och senare, det vill säga efter den period som investeringsplanen omfattar.

Bemyndiganderedovisningen sätter ett tak för de totala åtaganden som Trafikverket får ha i slutet av 2022 och som ska finansieras av framtida anslag. Dessutom ingår även avtal om medfinansiering från kommuner och regioner, även fast det inte finns några entreprenadavtal. I bemyndiganderedovisningen ingår även statens medfinansiering till annan part, till exempel för tunnelbaneutbyggnaden i Stockholm.

På några anslag är en stor del av de åtaganden som ingår i beställningsbemyndigandet inte hänförliga till investeringar i investeringsplanen, till

⁵ Trafikverkets budgetunderlag 2022-2024

⁶ Budgetpropositionen 2021/22:1 Utgiftsområde 22

exempel förväntade utbetalningar av bidrag, underhållsåtgärder och planerade återbetalningar av lån och räntor på lånefinansierade investeringar.

Tabell 3. Trafikverket. Finansiering av samhällsinvesteringar, miljoner kronor

Finansieringskälla	Investeringsbelopp	Bemyndigande	Varav infriande
	2022-2024	2022-12-31	2025-2057
Anslag 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur	62 473	108 500	71 483
Anslag 1:2 Vidmakthållande av statens transport-infrastruktur	18 500	35 800	13 077
Anslag 1:11 Trängselskatt i Stockholm	1 034	52 500	43 874
Anslag 1:14 Trängselskatt i Göteborg	1 969	11 700	9 341
Lån i Riksgäldskontoret	12 019	-	-
Bidrag/Medfinansiering	4 297	-	-
Förskotteringslån	-200	-	-
Summa	100 092	208 500	137 775

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

Trafikverket gör en projektplanering i löpande priser som har delegerats ut i organisationen. När Trafikverket beräknar samhällsinvesteringar i budgetunderlaget utgår de från den löpande projektplaneringen och använder ett generellt index för omräkning till fasta priser för samtliga investeringar. Det är inte möjligt att ta hänsyn till speciella förutsättningar som kan finnas i vissa entreprenadavtal när Trafikverket gör omräkning till fasta priser. Samma index används alltså i samtliga projekt för att räkna om anslagsnivåer till fasta priser, dock används olika index för reinvesteringar samt för väg- och järnvägsinvesteringar.

Trafikverket lämnar årligen ett kompletterande underlag under hand i löpande priser till Regeringskansliet. Underlaget ligger till grund för den investeringsplan som lämnas i budgetpropositionen. Detta underlag tas fram från de samlade projektens förväntade prisnivåer och planeringsförutsättningar vid det tillfälle som underlaget lämnas.

Investeringar som presenteras i investeringsplanen är ofta projekterade och i de flesta fall finns även ett entreprenadavtal, vilket gör att det finns bra grundläggande planeringsförutsättningar. Däremot finns stora svårigheter att beräkna den förväntade prisnivån för olika materiel och råvaror. En annan svårighet som Trafikverket lyfter upp är att avtalen ofta är utformade så att leverantören har möjlighet att inom vissa ramar ändra den takt i vilken investeringen uppförs. Denna avtalskonstruktion motiveras av att det förbättrar effektiviteten i projektet och leder till kostnadsbesparingar över tid. Det innebär dock att det uppstår en osäkerhet kring när investeringsutgifterna kommer att belasta anslag.

Trafikverket har beskrivit svårigheter kring planering av infrastrukturinvesteringar på följande sätt:

Infrastrukturobjekt är ofta behäftade med stora osäkerheter. Osäkerheterna kan avse allt från anläggningens utformning, placering i terrängen, teknisk systemval och krav på anläggningens funktion och kapacitet, till frågor om upphandling, konjunkturläge, relationer till berörda intressenter etcetera. Att i tidiga skeden exakt kunna förutsäga vad ett objekt kommer att kosta, är således i praktiken en omöjlighet.⁷

Trafikverkets förslag till investeringsplan i budgetunderlaget uppgick till drygt 101 miljarder kronor, det vill säga en miljard kronor högre än i budgetpropositionen. Skillnaden mellan budgetunderlaget och förslaget till investeringsplan i budgetpropositionen beror både på ändringar av vilka investeringar som finns med i planen respektive år och att prisnivån skiljer sig mellan budgetunderlaget och investeringsplanen i budgetpropositionen.

4.1.1 Anslag och beställningsbemyndiganden

Trafikverket gör idag ingen indexerings av befintliga åtaganden annat än för de åtaganden som ska infrias nästföljande budgetår. Bakgrunden till denna ordning är att myndigheten har väntat tills det finns fastställda belopp för åtagandena.

En konsekvens av att inte indexera är att samma åtaganden redovisas i olika prisnivåer i tabellen för investeringsplanen och under beställningsbemyndiganden. I budgetunderlaget redovisas åtaganden i fasta priser i investeringsplanen, men i tabellen för beställningsbemyndiganden redovisas åtaganden som ska infrias nästföljande år i löpande priser och efterföljande år i fasta priser. I det särskilda underlag som Trafikverket skickar in till Regeringskansliet under hand görs omräkning av investeringsplanen till löpande priser över hela perioden, men ingen omräkning av beställningsbemyndiganden.

---

⁷ Namngivna investeringar, Underlagsrapport till Nationell plan för transportsystemet 2018-2029, publikationsnummer 2017:158, sid 19

Tabell 4. Trafikverket. Samband mellan investeringar och beställningsbemyndiganden, miljoner kronor

Anslag	Investeringar i investeringsplan 2023	Infriade åtaganden 2023	Investeringar i investeringsplan 2024	Infriade åtaganden 2024
Anslag 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur	20 430	20 438	21 013	16 154
Anslag 1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	6 681	12 203	5 452	10 020
Anslag 1:11 Trängselskatt i Stockholm	311	4 500	308	3 611
Anslag 1:14 Trängselskatt i Göteborg	569	1 530	519	590

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

Anslag 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur

Regeringen föreslår i budgetpropositionen 2022 att anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* ska uppgå till 31 930 miljoner kronor. Av anslaget 2022 beräknas 65 procent att användas till samhällsinvesteringar som redovisas i Trafikverkets investeringsplan. Anslaget används även till att betala ut bidrag till investeringar hos affärsverk. I Trafikverkets förslag till investeringsplan i budgetunderlaget indelas finansieringen i de fem anslagsposter som Trafikverket disponerar för verksamheten enligt myndighetens regleringsbrev.

I investeringsplanen framgår att av 2023 och 2024 års investeringar beräknas 20 430 miljoner kronor respektive 21 013 miljoner kronor finansieras av anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur*. Av utestående åtaganden 2022 beräknas 20 438 miljoner kronor vara infrianden som sker under 2023 respektive 16 154 miljoner kronor under 2024. Det finns alltså en tydlig koppling mellan investeringar och infriande av bundna åtaganden 2023, men även 2024.

Anslag 1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur

Regeringen föreslår i budgetpropositionen 2022 att anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* uppgår till 30 402 miljoner kronor. Av anslaget för 2022 beräknas 21 procent att användas till vidmakthållande som redovisas i Trafikverkets investeringsplan.

I investeringsplanen framgår att av 2023 och 2024 års utgifter beräknas 6 681 miljoner kronor respektive 5 452 miljoner kronor finansieras av anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur*. Av utestående åtaganden 2022

beräknas 12 203 miljoner kronor vara infrianden som sker under 2023 respektive 10 020 miljoner kronor under 2024.

Utestående åtaganden i bemyndiganderedovisningen är därmed till stor del hänförliga till åtaganden som inte rör utgifter i investeringsplanen, exempelvis inom driften av statens transportinfrastruktur.

Anslag 1:11 Trängselskatt i Stockholm

Regeringen föreslår i budgetpropositionen för 2022 att anslaget 1:11 *Trängselskatt i Stockholm* uppgår till 1 943 miljoner kronor. Av anslaget 2022 beräknas 21 procent att användas till investeringar som redovisas i Trafikverkets investeringsplan. En stor del av anslaget kommer över tid att användas för återbetalning och räntor på lån som har tagits upp för tidigare års investeringar. Under 2022 kommer dock ingen del av anslaget att användas för återbetalningar av lån.

I investeringsplanen framgår att av 2023 och 2024 års investeringar beräknas 311 miljoner kronor respektive 308 miljoner kronor finansieras av anslaget 1:11 *Trängselskatt i Stockholm*. Av utestående åtaganden 2022 beräknas 4 500 miljoner kronor vara infrianden under 2023 respektive 3 611 miljoner kronor under 2024. Då infrianden 2023 och 2024 överstiger beräknad anslagsnivå kommer den del som inte kan finansieras från anslag att lånefinansieras.

Anslag 1:14 Trängselskatt i Göteborg

Regeringen föreslår i budgetpropositionen 2022 att anslaget 1:14 *Trängselskatt i Göteborg* uppgår till 1 025 miljoner kronor. Av anslaget 2022 beräknas 85 procent att användas till investeringar som redovisas i Trafikverkets investeringsplan.

I investeringsplanen framgår att av 2023 och 2024 års investeringar beräknas 569 miljoner kronor respektive 519 miljoner kronor finansieras av anslaget 1:14 *Trängselskatt i Göteborg*. Av utestående åtaganden 2022 beräknas 1 530 miljoner kronor vara infrianden under 2023 respektive 519 miljoner kronor under 2024. Då infrianden 2023 och 2024 överstiger beräknad anslagsnivå kommer den del som inte kan finansieras från anslag att lånefinansieras.

4.2 Försvarsmakten

Försvarsmaktens huvuduppgift är att försvara Sverige mot väpnat angrepp. Myndighetens samhällsinvesteringar består av materiel och anläggningar som myndigheten behöver för denna uppgift.

Utgifterna för anskaffning och utveckling av nya investeringar finansieras med anslag 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* samt anslag 1:11 *Försvarets materielverk*, det senare finansierar FMV:s direkta kostnader. Vidmakthållande av

befintliga investeringar finansieras med anslag 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* anslagspost 3 Vidmakthållande av materiel och anläggningar. Försvarmakten förvaltar och vidmakthåller samtlig befintlig materiel och anläggningar och disponerar anslagspost 1:1.3 *Vidmakthållande av materiel och anläggningar* medan ansvaret för anskaffning och utveckling av ny materiel och anläggningar är uppdelat mellan Försvarmakten och Försvarets materielverk (FMV) som disponerar var sin anslagspost var på anslag 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar*. De totala utgifterna för samhällsinvesteringar beräknas uppgå till 125 miljarder kronor för 2022-2024, varav drygt 58 miljarder kronor avser investeringar i anläggningstillgångar.

Grunden för styrmodellen inom materielförsörjningen är att Försvarmakten efter samråd med FMV lämnar investeringsplan för samtlig anskaffning och vidmakthållande till regeringen. Försvarmakten och FMV tilldelas anslagsposter och bemyndiganderamar för den del av investeringsplanen som respektive myndighet ansvarar för att anskaffa. Under anskaffning redovisar FMV upparbetade värden som pågående arbete och i samband med att tillgången är färdig att tas i bruk överförs värdet till Försvarmakten som ansvarar för att redovisa samtliga anläggningstillgångar.

Investeringsplanen i Försvarmaktens budgetunderlag är tolvårig och lämnas i en öppen version som är indelad i försvarsgrenar. Därutöver finns en hemlig version där de specifika materielobjekten och tillhörande åtgärder särredovisas. Investeringsplanen omfattar både utgifter som Försvarmakten kommer att redovisa som anläggningstillgång samt kostnader som ryms inom villkoren för anslagsposterna.

I nedanstående tabell framgår utgifter för samhällsinvesteringar som regeringen föreslår som inriktning för området och hur dessa ska finansieras. Under respektive anslag redovisas även vilken bemyndiganderam som regeringen föreslår till riksdagen och hur stor del av dessa åtaganden som förväntas att infrias 2025 och senare.

Tabell 5. Försvarsmakten. Finansiering av samhällsinvesteringar, miljoner kronor

Finansieringskälla	Investeringsbelopp 2022-2024	Bemyndigande 2022-12-31	Varav infriande 2025-2031
Anslag 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap	52 888	32 000	12 459
Anslag 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar	69 582	92 000	51 165
Anslag 1:11 Försvarets materielverk	2 225	0	0
Summa	124 695	124 000	63 624

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

Av tabellen framgår att anslag 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* har 53 miljarder kronor i beräknat utfall i investeringsplanen för åren 2022-2024. Vid utgången av 2022 föreslås en ram för åtaganden på 32 miljarder kronor där infrianden efter 2024 är 12 miljarder kronor. Anslag 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* har mer åtaganden vilket beror på att verksamheten genomförs av leverantörer och ofta med längre avtal.

Beloppen i investeringsplanen redovisas i prisläget det år som den lämnas till regeringen. Planen utarbetas gemensamt av myndigheterna inom ramen för den årliga försvarsmaktsplaneringen. Planen prisomräknas årligen utifrån kopplingar till index och motsvarande i de avtal som FMV har tecknat och är grunden för betalningar till industrin. För att planera i prislägen för det år som budgetunderlaget lämnas in får Försvarsmakten underlag från FMV i september varje år med en preliminär prognos på FMV:s kommande prisomräkning per objekt. I januari får Försvarsmakten den definitiva prisomräkningen.

I de beställda uppdragen beror uppräknningen därmed på hur de enskilda avtalen är konstruerade, det vill säga hur staten har tagit på sig att kompensera för prisomräkning. Anledningen till att FMV tecknar avtal med ersättning enligt vissa index med industrin, är att FMV bedömer att kostnaden för att ta den risken är lägre än vad industrin kräver i kompensation för att ta risken. Priset för materielen hade annars varit betydligt högre, enligt FMV. Det högre priset skulle då ha redovisats på objektets rad i investeringsplanen och varit grunden för regeringens beslut. När staten istället avtalar om ett lägre pris genom att ersätta för prisutveckling, genom en indexomräkning, ingår bara det lägre priset i objektets rad och regeringens beslut. Vid den årliga prisomräkningen justeras investeringsplanens rader för den årliga förändringen i de specifika index som avtalen innehåller.

Anslag 1.3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* räknas om med försvarsprisindex, FPI. FPI är en variant av pris- och löneomräkning, PLO, anpassad

för försvarssektorn. För att omhänderta den prognostiserade skillnaden mellan prisomräkningar som inte motsvaras av en höjning av anslagsnivån gör Försvarsmakten en avsättning som består av ett oplanerat utrymme. ESV konstaterar att tillämpningen med fast prisläge i planeringen är en orsak till att detta behov uppkommer och att Försvarsmakten genom avsättningen försöker anpassa planeringen utifrån förväntad kostnads- respektive intäktsuppräknings.

För de avtal som Försvarsmakten förvaltar inom vidmakthållande eller anskaffning räknas hela investeringsplanen upp med en faktor oavsett om det finns beställning eller inte.

4.2.1 Anslag och beställningsbemyndiganden

Utgångspunkten är att åtaganden som rör beställningsbemyndiganden budgeteras i fast prisnivå i budgetunderlaget. FMV hanterar den större delen av avtalen som är förknippade med beställningsbemyndigande. Dessa beräknas med utgångspunkt i underlagen för investeringsplanen men med tillägget att de tar höjd för de avtal som enligt myndighetens produktionsplan behöver tecknas för att hantera förväntade förseningar i produktionen.

Inför budgetpropositionen räknar Försvarsdepartementet om investeringsplanen till löpande priser men när det gäller beställningsbemyndiganden redovisas åtaganden som ska infrias nästföljande år i löpande priser och efterföljande år i fasta priser.

Tabell 6. Försvarsmakten. Samband mellan investeringar och beställningsbemyndiganden, miljoner kronor

Anslag	Investeringar i investeringsplan 2023	Infriade åtaganden 2023	Investeringar i investeringsplan 2024	Infriade åtaganden 2024
Anslag 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap	17 952	10 226	18 555	8 915
Anslag 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar	22 330	19 047	27 450	21 423
Anslag 1:11 Försvarets materielverk	782		727	

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

Anslag 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap

Regeringen föreslår i budgetpropositionen för 2022 att anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* ska uppgå till 44 207 miljoner kronor. Av anslaget 2022 beräknas 37 procent att användas till utgifter för samhällsinvesteringar

som redovisas i Försvarsmaktens investeringsplan. Anslaget används huvudsakligen för utgifter i Försvarsmaktens verksamhet som inte avser samhällsinvesteringar.

För anslag 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* som finansierar vidmakthållande av materiel och anläggningar är planerade investeringar för 2023 18 miljarder kronor medan infriade åtaganden i bemyndiganderedovisningen endast uppgår till 10 miljarder kronor. Det beror framför allt på att anslaget omfattar verksamhet som bedrivs i egen regi samt att åtgärderna inte resulterar i några avtal med åtaganden kommande budgetår. Det senare är även en anledning till att infriade åtaganden sjunker 2024.

Anslag 1:3 Anskaffning och utveckling av materiel och anläggningar

Regeringen föreslår i budgetpropositionen 2022 att anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* ska uppgå till 19 802 miljoner kronor. Av anslaget 2022 beräknas 100 procent att användas till samhällsinvesteringar som redovisas i Försvarsmaktens investeringsplan.

När det gäller anslag 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* är investeringar respektive infrianden på liknande nivå, framförallt 2023 där större delen av investeringarna kommer ingå i åtagandet vid slutet av 2022.

Anslag 1:11 Försvarets materielverk

Regeringen föreslår i budgetpropositionen 2022 att anslaget 1:11 *Försvarets materielverk* ska uppgå till 2 104 miljoner kronor. Av anslaget 2022 beräknas 34 procent att användas till samhällsinvesteringar som redovisas i Försvarsmaktens investeringsplan.

Anslag 1:11 *Försvarets materielverk* har inte några utomstatliga bindningar eftersom det avser FMV:s personalkostnader.

4.3 Naturvårdsverket

Naturvårdsverket har en investeringsplan för samhällsinvesteringar som rör nyinvesteringar och vidmakthållande åtgärder och skydd för värdefull natur. Staten kan skydda värdefull natur antingen genom att staten anskaffar fastigheter eller genom att ge ersättningar till markägare. Ersättningar som lämnas till markägare redovisas inte som investeringar utan som kostnader i Naturvårdsverkets årsredovisning. I investeringsplanen inkluderar Naturvårdsverket även utgifter för skötsel av skyddade områden, artsbevarande samt åtgärder för biologisk mångfald och friluftsliv, som finansieras från anslag 1.3 *Åtgärder för värdefull natur*. Av de

totala investeringarna 2022-2024 på drygt 13 miljarder kronor avser endast 600 miljoner kronor investeringar i fastigheter.⁸

Tabell 7. Naturvårdsverket. Finansiering av samhällsinvesteringar, miljoner kronor

Finansieringskälla	Investeringsbelopp 2022-2024	Bemyndigande 2022-12-31	Varav infriande 2025-2068
Anslag 1:3 Åtgärder för värdefull natur	3 414	600	200
Anslag 1:14 Skydd av värdefull natur	10 237	100	60
Summa	13 651	700	260

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

Utgångspunkten är att investeringar i investeringsplanen redovisas till samma belopp som beräknade anslagsnivåer. Då investeringar i anläggningstillgångar är svåra att planera gör Naturvårdsverket en grov bedömning hur stor del av anslaget som förväntas att användas till fastighetsinvesteringar. Utvecklingen över tid har varit att Naturvårdsverket i större utsträckning än tidigare använder anslag för att ge ersättningar till markägare istället för att anskaffa fastigheter.

Regeringens förslag till investeringsplan är cirka 2,3 miljarder kronor högre än investeringarna i Naturvårdsverkets budgetunderlag. Nya investeringar finansieras huvudsakligen från anslag 1:14 *Skydd av värdefull natur*. Vidmakthållande åtgärder finansieras från anslag 1:3 *Åtgärder för värdefull natur*.

4.3.1 Anslag och beställningsbemyndiganden

Endast en liten del av de investeringar och ersättningar som redovisas i investeringsplanen är bindande åtaganden som påverkar bemyndiganderedovisningen. Det beror dels på att åtagandet normalt görs i nära anslutning till att ersättningen ska betalas ut, dels på att utbetalningen vanligtvis sker genom ett engångsbelopp. I enstaka fall kan Naturvårdsverket betala ut ersättningar under avtalets löptid och i sådana fall redovisas kommande års utbetalningar som utestående åtaganden under beställningsbemyndigandet. Av den totala investeringsplanen på 13,6 miljarder kronor är mindre än 0,5 miljarder bindande åtaganden som ingår i beställningsbemyndigandet.

⁸ Budgetpropositionen 2021/22:1 Utgiftsområde 20

Tabell 8. Naturvårdsverket. Samband mellan investeringar och beställningsbemyndiganden

Anslag	Investeringar i investeringsplan 2023	Infriade åtaganden 2023	Investeringar i investeringsplan 2024	Infriade åtaganden 2024
Anslag 1:3 Åtgärder för värdefull natur	795	200	675	200
Anslag 1:14 Skydd av värdefull natur	3 296	20	3 296	20

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

Anslag 1:3 Åtgärder för värdefull natur

Regeringen föreslår i budgetpropositionen 2022 att anslaget 1:3 *Åtgärder för värdefull natur* ska uppgå till 2 064 miljoner kronor. Av anslaget 2022 beräknas 94 procent att användas till utgifter för samhällsinvesteringar som redovisas i Naturvårdsverkets investeringsplan. Nästan hela anslaget används alltså för investeringar som redovisas i investeringsplanen, vilket medför att investeringsplanen mer är att likna vid en anslagsprognos.

I investeringsplanen framgår att av 2023 och 2024 års investeringar beräknas 795 miljoner kronor respektive 675 miljoner kronor finansieras av anslaget 1:3 *Åtgärder för värdefull natur*. Av utestående åtaganden 2022 beräknas 200 miljoner kronor vara infrianden som sker under 2023 respektive 2024. Endast en del av investeringarna i investeringsplanen är alltså bindande åtaganden. Av budgetpropositionen framgår att anslaget förväntas minska till 915 miljoner kronor 2023 respektive 795 miljoner kronor 2024.

Anslag 1:14 Skydd av värdefull natur

Regeringen föreslår i budgetpropositionen 2022 att anslaget 1:14 *Skydd av värdefull natur* ska uppgå till 3 725 miljoner kronor. Av anslaget 2022 beräknas 98 procent att användas till utgifter för samhällsinvesteringar som redovisas i Naturvårdsverkets investeringsplan. Nästan hela anslaget används alltså för investeringar som redovisas i investeringsplanen, vilket medför att investeringsplanen mer är att likna vid en anslagsprognos.

I investeringsplanen framgår att av 2023 och 2024 års investeringar beräknas 3 296 miljoner kronor respektive 3 296 miljoner kronor finansieras av anslaget 1:14 *Skydd av värdefull natur*. Av utestående åtaganden 2022 beräknas 20 miljoner kronor vara infrianden som sker under 2023 respektive 2024. Endast en mindre del av investeringarna i investeringsplanen är alltså bindande åtaganden. Av

budgetpropositionen framgår att anslaget förväntas att öka till 3 375 miljoner kronor 2023 och 2024.

4.4 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) gör investeringar för att stärka Sveriges krisberedskap. Den avgiftsfinansierade verksamheten finansieras normalt med lån i Riksgäldskontoret, det gäller till exempel investeringar i Rakel. En mindre del av investeringarna finansieras från anslag 2:4 *Krisberedskap*.

Tabell 9. MSB. Finansiering av samhällsinvesteringar, miljoner kronor

Finansieringskälla	Investeringsbelopp 2022-2024	Bemyndigande 2022-12-31	Varav infriande 2025-2028
Anslag 2:4 Krisberedskap	80	1 900	127
Lån i Riksgäldskontoret	223	-	-
Övrig finansiering	130	-	-
Summa	433	1 900	127

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

MSB redovisar sina investeringar i fasta priser (aktuell prisnivå). De bedömer att då investeringarna uppgår till mindre belopp är det inte relevant att beräkna dessa i löpande priser. Det finns andra osäkerheter som de bedömer är mer relevanta att ta hänsyn till och att följa upp. MSB planerar att utveckla Rakel version 2 där investeringsutgifterna kommer att bli betydande, vilket sannolikt kommer ställa krav på beräkningar i löpande priser.

Regeringens investeringsplan i budgetpropositionen är densamma som det förslag till investeringsplan som myndigheten lämnar i budgetunderlaget.

4.4.1 Anslag och beställningsbemyndiganden

Det är endast en liten del av utestående åtaganden i bemyndiganderedovisningen som rör MSB:s investeringar i investeringsplanen. Total beräknas investeringarna för 2023 och 2024 till 29 miljoner kronor respektive 21 miljoner kronor. Av bemyndiganderedovisningen framgår att de totala infriandena beräknas till 1 007 miljoner kronor respektive 766 miljoner kronor.

Tabell 10. MSB. Samband mellan investeringar och beställningsbemyndiganden, miljoner kronor

Anslag	Investeringar i investeringsplan 2023	Infriade åtaganden 2023	Investeringar i investeringsplan 2024	Infriade åtaganden 2024
Anslag 2:4 Krisberedskap	29	1 007	21	766

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

Regeringen föreslår i budgetpropositionen 2022 att anslaget 2:4 *Krisberedskap* ska uppgå till 1 274 miljoner kronor budgetåret 2022. Endast 29 miljoner kronor av anslaget används till att finansiera investeringar. MSB lämnar därutöver bidrag till andra myndigheter som i viss utsträckning används för investeringar och som normalt redovisas som verksamhetsinvesteringar hos den myndighet som tar emot bidraget. Dessa investeringar finns inte redovisade i MSB:s investeringsplan.

4.5 Samhällsinvesteringar i avgiftsfinansierade verksamheter

Fem av de investeringsplaner som regeringen presenterar i budgetpropositionen avser samhällsinvesteringar där framtida kostnader ska finansieras med avgifter. De kan delas upp i de tre affärsverken Svenska kraftnät, Luftfartsverket och Sjöfartsverket och de två fastighetsförvaltande myndigheterna Statens fastighetsverk och Fortifikationsverket.

Samtliga myndigheter redovisar investeringar i löpande priser, vilket är naturligt då framtida kapitalkostnader ska finansieras med avgifter. Flera myndigheter har framfört att det kan finnas stora svårigheter att fastställa den förväntade prisnivån då det finns stora osäkerheter och risker kopplade till investeringsbeslut. Det kan exempelvis vara fråga om osäkerhet och risk gällande markförhållanden, kostnader kopplade till överklaganden, prisutveckling på råvaror och materiel och valutaeffekter om beställning sker i utländsk valuta.

4.5.1 Affärsverk

När investeringar uppförs i affärsverken finansieras dessa av egna medel och lån i Riksgäldskontoret. Affärsverken gör ingen uppdelning av verksamhetsinvesteringar och samhällsinvesteringar utan samtliga investeringar finns med i förslag till investeringsplan. Till skillnad mot övriga myndigheter finansieras en betydande del av investeringarna med egna medel från verksamheten. Kapitalkostnader i form av avskrivningar och räntor finansieras under investeringens livslängd med avgifter.

Affärsverket svenska kraftnät

Svenska kraftnäts förslag till investeringsplan innehåller utgifter på totalt 23 300 miljoner kronor för perioden 2022-2024.

Förslaget till investeringsplan i budgetpropositionen för 2022 är oförändrat jämfört med förslaget från svenska kraftnät.

Tabell 11. Affärsverket Svenska kraftnät. Finansiering av samhällsinvesteringar, miljoner kronor

Finansieringskälla	Investeringsbelopp 2022-2024	Bemyndigande 2022-12-31	Varav infriande 2025-2031
Lån i Riksgäldskontoret	9 609	-	-
Egna medel	3 481	-	-
Bidrag / medfinansiering	2 782	-	-
Övrig finansiering	7 428	-	-
Summa	23 300	-	-

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

Svenska kraftnäts investeringar finansieras bland annat genom lån i Riksgäldskontoret och egna medel. Därutöver finns ytterligare två betydande finansieringskällor i form av investeringsbidrag och kapacitetsavgifter. Om det inte finns ledig kapacitet i nätet eller om driftsäkerheten påverkas negativt får den anslutande producenten eller elanvändaren betala ett investeringsbidrag för att finansiera den investering som krävs för att ansluta. Svenska kraftnät erhåller kapacitetsavgifter när det uppstår prisskillnader mellan angränsande elområden, antingen gentemot andra länder eller mellan svenska elområden.

Planeringsförutsättningarna för Svenska kraftnäts investeringar medför risk och osäkerhet av flera slag. Som exempel kan nämnas osäkerhet kring råvarupriser (stål och koppar), valutakurser, förseningar i samband med upphandling, överklaganden och olika tillståndsprocesser.

Luftfartsverket

Luftfartsverkets förslag till investeringsplan omfattar investeringar på totalt 2 054 miljoner kronor för 2022-2024. Luftfartsverket planerar att finansiera samtliga investeringar med egna medel.

Förslaget till investeringsplan i budgetpropositionen för 2022 är oförändrat jämfört med Luftfartsverkets förslag.

Tabell 12. Luftfartsverket. Finansiering av samhällsinvesteringar, miljoner kronor

Finansieringskälla	Investeringsbelopp 2022-2024	Bemyndigande 2022-12-31	Varav infriande 2025-2031
Egna medel	2 054	-	-
Summa	2 054	-	-

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

Sjöfartsverket

Förslaget till investeringsplan från Sjöfartsverket omfattar investeringar under 2022-2024 på totalt 6 749 miljoner kronor. Det är 1 438 miljoner kronor högre jämfört med regeringens förslag i budgetpropositionen för 2022. Skillnaden är att förslaget i budgetpropositionen innehåller ett lägre belopp för investeringar i isbrytning med därtill hörande finansiering. Övriga utgifter i budgetpropositionens förslag till investeringsplan är oförändrade jämfört med Sjöfartsverkets förslag.

Drygt hälften av den planerade finansieringen består av bidrag/medfinansiering till farledsinvesteringar som ingår i den nationella planen för transportinfrastruktur. Finansieringen består i denna del av inomstatliga bidrag som anslagsfinansieras via Trafikverket. Övriga finansieringskällor är Sjöfartsverkets egna medel samt lån i Riksgäldskontoret.

Tabell 13. Sjöfartsverket. Finansiering av samhällsinvesteringar, miljoner kronor

Finansieringskälla	Investeringsbelopp 2022-2024	Bemyndigande 2022-12-31	Varav infriande 2025-2031
Lån i Riksgäldskontoret	960	-	-
Egna medel	1 543	-	-
Bidrag / medfinansiering	2 808	-	-
Summa	5 311	-	-

Källa: Budgetpropositionen för 2022

4.5.2 Fastighetsförvaltande myndigheter

Fastighetsförvaltande myndigheter finansierar vanligtvis investeringar genom att ta upp lån i Riksgäldskontoret. Kapitalkostnader i form av avskrivningar och räntor finansieras under investeringens livslängd genom att ta ut avgifter. Fastigheterna används vanligtvis i statens verksamhet och hyrorna belastar därmed statens verksamhet.

Statens fastighetsverk (SFV)

Förslaget till investeringsplan i budgetunderlaget som SFV lämnade 1 mars 2021 innehåller investeringsutgifter på totalt 5 726 miljoner kronor för åren 2022-2024. SFV har som utgångspunkt att investeringar läggs in i investeringsplanen först när det finns stor sannolikhet att dessa kommer genomföras enligt plan. I juni lämnar SFV ett kompletterande underlag till departementet som består både av innehållsmässiga ändringar och ändringar i prisnivå som ligger till grund för regeringens investeringsplan i budgetpropositionen. Investeringsutgifterna beräknas i förväntad prisnivå och de planeringsförsättningar som gäller vid det tillfälle de upprättas.

SFV möter olika former av risker och osäkerhet i investeringsplaneringen. Det kan till exempel handla om förseningar eller fördringar till följd av upphandlingar och tillståndsprocesser, hyresförhandlingar och ändrade behov hos hyresgäster. Vissa investeringsprojekt genomförs utomlands vilket medför osäkerhet kopplad till utländska lagar och regler. För projekt över 40 miljoner kronor inkluderar Statens fastighetsverk en budgetreserv i storleksordningen 10 till 20 procent av beräknad projektkostnad för att hantera risk och osäkerhet i planeringen.

Investeringsplanen i budgetpropositionen för 2022 är 470 miljoner kronor högre jämfört med det budgetunderlag som SFV lämnade i mars 2021. I budgetpropositionen är vidmakthållande av befintliga investeringar 598 miljoner kronor (11 procent) högre och nyinvesteringar 128 miljoner kronor (25 procent) lägre än motsvarande uppgifter i budgetunderlaget. I budgetpropositionen för 2022 kommenterar regeringen att planerade investeringar i Kungliga Operan i Stockholm inte finns med i investeringsplanen, då regeringen ännu inte lämnat ett godkännande till SFV att påbörja investeringen. I anslutning till investeringsplanen finns en bilaga där större fastighetsprojekt specificeras per objekt.

Tabell 14. Statens fastighetsverk. Finansiering av samhällsinvesteringar, miljoner kronor

Finansieringskälla	Investeringsbelopp 2022-2024	Bemyndigande 2022-12-31	Varav infriande 2025-2031
Anslag 1:10 Bidragsfastigheter	561	100	0
Lån i Riksgäldskontoret	4 755	-	-
Övrig finansiering	880	-	-
Summa	6 196	100	0

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

Finansieringen består främst av lån i Riksgäldskontoret (77 procent av planerade investeringsutgifter för 2022-2024). Övrig finansiering består av avgifter. Vidare finns viss finansiering från anslag 1:10 *Bidragsfastigheter*.

Anslag 1:10 Bidragsfastigheter

Statens fastighetsverk har ett anslag för att finansiera underhåll och reinvesteringar i bidragsfastigheter. Bidragsfastigheter är kulturhistoriskt värdefulla fastigheter för vilka hyresintäkterna inte långsiktigt kan täcka kostnaderna. De finansieras därför huvudsakligen från anslag.

Tabell 15. Statens fastighetsverk. Samband mellan investeringar och beställningsbemyndiganden, miljoner kronor

Anslag	Investeringar i investeringsplan 2023	Infriade åtaganden 2023	Investeringar i investeringsplan 2024	Infriade åtaganden 2024
Anslag 1:10 Bidragsfastigheter	182	100	181	0

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

Regeringen föreslår i budgetpropositionen 2022 att anslaget 1:10 *Bidragsfastigheter* ska uppgå till 330 miljoner kronor. Av anslaget 2022 beräknas 60 procent att användas till samhällsinvesteringar som redovisas i SFV:s investeringsplan.

I investeringsplanen framgår att av 2023 och 2024 års investeringar beräknas 182 respektive 181 miljoner kronor finansieras av anslaget 1:10 *Bidragsfastigheter*. Av utstående åtaganden 2022 beräknas 100 miljoner kronor vara infrianden som sker under 2023. En tredjedel av anslaget är alltså bindande åtaganden som beräknas att infrias nästföljande budgetår. Då slutåret i beställningsbemyndigandet är 2023 finns inga åtaganden som beräknas att infrias 2024.

Fortifikationsverket

Förslaget till investeringsplan i budgetunderlaget som Fortifikationsverket lämnade i mars 2021 innehåller investeringsutgifter på totalt 18 178 miljoner kronor för åren 2022-2024. I juni lämnar Fortifikationsverket ett kompletterande underlag till departementet som består både av innehållsmässiga ändringar och ändringar i prisnivå som ligger till grund för regeringens investeringsplan i budgetpropositionen. Investeringsuppgifterna beräknas i förväntad prisnivå och de planeringsförsättningar som gäller vid det tillfälle de upprättas.

Omkring 89 procent av investeringsutgifterna för 2022-2024 är beräknade att finansieras med lån i Riksgäldskontoret. Övrig finansiering består bland annat av ersättningar som anslagsfinansieras via Forsvarsmakten.

Investeringsplanen i budgetpropositionen 2022 är 3 640 miljoner kronor (20 procent) högre jämfört med det budgetunderlag som Fortifikationsverket lämnade i mars. I budgetpropositionen är nyinvesteringar 3 021 miljoner kronor (26 procent) högre och utgifterna för vidmakthållande är 619 miljoner kronor (10 procent) högre. Det beror huvudsakligen på senareläggningar av investeringar som planerades att genomföras 2021 men som nu har lagts i investeringsplanen för 2022-2024. I anslutning till investeringsplanen finns en bilaga där större fastighetsprojekt specificeras per objekt.

Tabell 16. Fortifikationsverket. Finansiering av samhällsinvesteringar, miljoner kronor

Finansieringskälla	Investeringsbelopp 2022-2024	Bemyndigande 2022-12-31	Varav infriande 2025-2031
Lån i Riksgäldskontoret	19 517	-	-
Övrig finansiering	2 301	-	-
Summa	21 818	-	-

Källa: Budgetpropositionen för 2022.

Det finns flera slag av risker och osäkerhet i samband med Fortifikationsverkets investeringsverksamhet. Det handlar bland annat om beroenden av olika beslut från Försvarsmakten, regeringen och berörda kommuner, osäkerhet i samband med olika tillståndsprocesser såsom bygglov och miljöprövningar samt omprioriteringar hos kunder. Vidare finns särskilda osäkerheter i samband med förvärv såsom att överenskommelser inte kan nås på affärsmässiga villkor eller att det krävs expropriation. Effekterna kan bli såväl förseningar som högre kostnader än planerat.

4.6 Regeringskansliets hantering av investeringsplaner i budgetprocessen

Regeringskansliet får in förslag till investeringsplaner från myndigheterna den 1 mars. I budgetberedningen tar Regeringskansliet ställning till vilka investeringsplaner som regeringen ska redovisa i budgetpropositionen i september. När det gäller myndigheter som har stora samhällsinvesteringar är det vanligt att Regeringskansliet begär in kompletterande underlag till innehållsmässiga förändringar i planen.

Regeringskansliet redovisar Trafikverkets och Försvarsmaktens investeringsplaner i budgetpropositionen i löpande priser, vilket ställer krav på att den investeringsplan som myndigheterna lämnar behöver räknas om till löpande priser, utöver innehållsmässiga ändringar. Affärsverk och fastighetsförvaltande myndigheter lämnar in sina investeringsplaner i löpande priser, vilket gör att dessa investeringsplaner inte behöver räknas om till löpande priser.

Infrastrukturdepartementet begär idag in ett kompletterande underlag i löpande priser från Trafikverket i juni som ligger till grund för den investeringsplan som redovisas i budgetpropositionen. När det gäller investeringsplanen för Försvarsmakten så räknas den fram till löpande priser i Försvarsdepartementet. MSB:s investeringsplan redovisas i samma prisnivå som i budgetunderlaget, alltså i fasta priser (aktuell prisnivå). För Naturvårdsverket gör Regeringskansliet innehållsmässiga ändringar av investeringsplanen när anslagsnivåer justeras. Det är alltså anslagsnivån som i stor utsträckning styr vilka belopp som läggs in som samhällsinvesteringar i Naturvårdsverkets investeringsplan.

4.7 Slutsatser

När det gäller prisnivåer har det utvecklats en praxis att investeringsplaner för samhällsinvesteringar i avgiftsfinansierade verksamheter vanligtvis redovisas till löpande priser i budgetunderlaget. Det gäller för de tre affärsverken och fastighetsförvaltande myndigheter. Däremot redovisar Trafikverket, Försvarmakten och MSB sina investeringsplaner i fasta priser (aktuell prisnivå). Trafikverkets och Försvarmaktens förslag till investeringsplaner räknas dock om till löpande priser till budgetpropositionen som lämnas i mitten av september.

I våra kontakter med myndighetshandläggare vid fackdepartementen har det framkommit att de antingen har en positiv eller neutral inställning till att myndigheterna lämnar investeringsplaner i löpande priser.

Tabell 17. Sammanställning av hantering av prisnivå för samhällsinvesteringar och beställningsbemyndiganden i myndigheters budgetunderlag

Myndighet	Prisnivå förslag till investeringsplan	Prisnivå beställningsbemyndiganden för ej beloppsbestämda åtaganden	Finns långsiktiga beslut om investeringar?
Trafikverket	Fasta priser	Löpande priser nästföljande år, därefter fasta priser	Ja
Försvarmakten	Fasta priser	Fasta priser	Ja
MSB	Fasta priser	Fasta priser	-
Affärsverket svenska kraftnät	Löpande priser	-	-
Fortifikationsverket	Löpande priser	-	-
Luffartsverket	Löpande priser	-	-
Naturvårdsverket	Prisnivån överensstämmer med anslagsnivå	Fasta priser	-
Sjöfartsverket	Löpande priser	-	-
Statens fastighetsverk	Löpande priser	Löpande priser	-

4.7.1 Prisnivåer och investeringsplaner

I budgetunderlaget ska myndigheter redovisa en planerad verksamhet som i vissa delar är kopplat till befintliga åtaganden som myndigheter har reglerat i avtal eller motsvarande, men även en planerad verksamhet där det inte behöver finnas några avtal utan där det kan finnas större osäkerhet kring att beräkna investeringsutgiften.

Det finns stora skillnader i hur lång planeringshorisont som myndigheter kan ha för samhällsinvesteringar. När investeringsplanerna ska tas fram finns i vissa verksamheter långsiktiga investeringsplaner som ligger till grund för att fastställa och beräkna investeringar. Planeringen har gjorts lång tid i förväg och det finns både

projekteringar och avtal med leverantörer som ligger till grund för att beräkna utgifterna. Naturligtvis finns stora osäkerheter kvar exempelvis när det gäller förväntade prisnivåer på materiel och råvaror samt osäkerhet kring valutakurser, om beställningen görs i utländsk valuta.

4.7.2 Prisnivåer och beställningsbemyndiganden

Beställningsbemyndiganden redovisas delvis i förväntad prisnivå det år infriandet sker. Trafikverket redovisar exempelvis nästföljande år i förväntad prisnivå, men efterföljande år i fasta priser. Det beror ofta på att i entreprenadavtal så regleras att leverantören har rätt att få ersättning för kommande års prisökningar. Om ersättningsnivån fastställs vid ett senare tillfälle redovisas åtagandet i fasta priser (den aktuella prisnivån).

I bemyndiganderedovisningen finns ingen tidsbegränsning motsvarande investeringsplaner när det gäller vilka åtaganden som ska redovisas i budgetunderlaget och i årsredovisningen. Samtliga åtaganden som myndigheter har gjort ska alltså budgeteras och redovisas under bemyndigandet oberoende av när infriande förväntas att ske (den tidpunkt som anslaget belastas). Det finns dock stora skillnader mellan myndigheter i fråga om hur lång tid som myndigheter får ingå bemyndiganden, det vill säga vilken tidpunkt ett åtagande senast måste vara infriat.

5 Analys

I avsnitt 3 och 4 har vi beskrivit utgångspunkter i form av statens styrning av samhällsinvesteringar och myndigheters hantering av samhällsinvesteringar i budgetunderlagen. ESV konstaterar att det idag saknas detaljerade bestämmelser om prisnivån för samhällsinvesteringar i myndigheternas budgetunderlag. Det medför oklarheter kring hur myndigheter ska beräkna samhällsinvesteringar i investeringsplanerna och att myndigheter tillämpar reglerna om prisnivå på olika sätt.

ESV bedömer att för att kunna ta ställning till vilken prisnivå som bör gälla när myndigheter ska lämna uppgifter om samhällsinvesteringar i budgetunderlaget är det viktigt att belysa planeringsförutsättningar både när det gäller beräkningsmetoder och finansiering. Det är även viktigt att åtaganden som rör samhällsinvesteringar budgeteras i samma prisnivå i investeringsplaner och i beställningsbemyndiganden. Vidare bör uppföljningen av investeringsbudget i årsredovisningen samt investeringsplan i budgetunderlaget vara ändamålsenlig. I detta avsnitt redogör vi för dessa olika aspekter som ESV anser vara viktiga att beakta när det gäller frågan om prisläge i budgetunderlaget. Vi diskuterar också vägval gällande reglering av prisnivå i budgetunderlagen.

5.1 Hantering av prisnivåer i budgetunderlaget

Av genomgången i kapitel 3 framgår att olika benämningar används i budgetunderlaget och i årsredovisningen.

I ESV:s föreskrifter till 9 kap. 3 § FÅB finns idag en regel om att ”prisnivå år 0” ska användas vid upprättande av budgetunderlag. Regeln har sin utgångspunkt i att myndigheter i en anslagsfinansierad verksamhet inte ska uppskatta löne- eller hyresutvecklingen utan att både kostnader i verksamheter och anslaget ska beräknas i nuvarande prisnivå. Det har inte gjorts någon översyn av vilken prisnivå som bör gälla för avgiftsfinansierad verksamhet, beställningsbemyndiganden eller investeringar när nya regler infördes 2011 och 2017. Den nuvarande regeln att budgetunderlaget ska upprättas i ”prisnivå år 0” överensstämmer inte med den praxis som myndigheter idag tillämpar vid upprättande av budgetunderlag. ESV bedömer mot denna bakgrund att de generella föreskrifterna om prisnivå behöver ses över.

5.1.1 Prisnivåer i investeringsplaner

I investeringsplanerna ska myndigheter redovisa en planerad verksamhet som i vissa delar är kopplad till befintliga åtaganden som myndigheter har reglerat i avtal eller motsvarande. Det finns även planerad verksamhet där det inte behöver finnas några avtal utan där myndigheten måste beräkna investeringsutfall på andra grunder.

Ofta används benämningarna löpande priser och fasta priser vid budgetering. Dessa benämningar är inte entydiga när det gäller om en investering budgeteras i aktuell prisnivå eller förväntad prisnivå det år som investeringen anskaffas eller uppförs. ESV anser att om det införs ett krav på att budgetera samhällsinvesteringar och beställningsbemyndiganden i löpande priser måste begreppet definieras i regelverket.

En regel om planering i löpande priser kan exempelvis formuleras som: *Myndigheter bör beräkna framtida utgifter för investeringar med utgångspunkt i förväntad prisnivå det år som myndigheten planerar att genomföra investeringen.*

5.2 Myndigheters planeringsförutsättningar

Vid planering av samhällsinvesteringar påverkas myndigheterna av två olika kategorier av planeringsantaganden. Den första är osäkerheter kopplat till kostnadsutvecklingen i de planerade investeringarna. Den andra är finansieringsförutsättningar (anslag och låneramar) som påverkar vilka investeringar som ryms inom investeringsplanen.

5.2.1 Kostnadsutveckling i investeringsverksamheten

En investeringsplan i löpande priser är att föredra då det blir tydligt vilken finansiering som behöver tillföras det år som investeringen planeras. Att beräkna en förväntad prisnivå det år som investeringen anskaffas eller uppförs ställer dock högre krav på att myndigheter måste kunna bedöma osäkerheter och risker i anslutning till investeringen. Att endast räkna upp aktuell prisnivå med index speglar i praktiken endast inflationsförväntningar. Den slutliga prisnivån påverkas även av planeringsförutsättningar som skiljer sig mellan olika verksamheter i staten. Myndigheternas förslag till investeringsplaner innehåller varierande grader av osäkerhet.

För att beräkna en investeringsplan i förväntade priser behöver berörda myndigheter identifiera och värdera olika slag av risker och osäkerheter i verksamheten. Bedömningar av utgifternas storlek påverkas av sådana risker. Om det till exempel finns osäkerhet kring en volymkomponent i en investering så bidrar det till osäkerhet kring utgångspunkterna för att uppskatta de framtida investeringsutgifterna.

I vissa verksamheter är det inte möjligt att fastställa vilka investeringar som kommer att göras för de år som finns med i investeringsplanen. I en efterfrågestyrd verksamhet som exempelvis fastighetsförvaltning styr kundens behov vilka nya fastigheter som ska uppföras de kommande åren. Fastighetsförvaltande myndigheter behöver även få ett godkännande av regeringen för större investeringar. Det är först när dessa omständigheter är klarlagda som en samhällsinvestering kan tas upp i investeringsplanen. När det gäller vidmakthållande åtgärder på befintliga fastigheter

finns dock bättre förutsättningar för att planera vilka investeringar som kommer att behöva utföras de kommande tre åren.

ESV konstaterar att det därutöver är centralt med kopplingen till andra planeringsunderlag om läsaren försöker relatera en investeringsplan uttryckt i löpande priser till andra långsiktiga investeringsbeslut som uttrycks i fast prisnivå.

5.2.2 Anslagsnivåer och låneramar

Ett motiv för investeringsplanering i löpande priser är att det sparar arbete för regeringskansliet med att räkna om prisnivån i myndigheternas förslag. Om myndigheter lämnar förslag till investeringsplaner i löpande priser är det viktigt att förslagen utformas med hänsyn till eventuella begränsningar i form av anslagsnivåer och låneramar. I annat fall finns det risk för att regeringskansliets arbetsbesparingar i fråga om prisomräkning ersätts av merarbete med att räkna om myndigheternas förslag så att de överensstämmer med avsedda nivåer för finansieringen.

En väsentlig del av samhällsinvesteringarna finansieras direkt med anslag. Anslagsnivån är då en viktig utgångspunkt för vilka investeringar som kan läggas in i investeringsplanen för respektive år. Om samhällsinvesteringar ska budgeteras i löpande priser ställer det även krav på att myndigheter från regeringen får anslagsnivåer uttryckta i löpande priser.

Regeringen lämnar i budgetpropositionen ett förslag till anslagsnivåer för det kommande budgetåret vilket riksdagen beslutar om i december. Därutöver lämnar regeringen även en beräkning av anslagsnivåer för ytterligare två år som riksdagen inte tar ställning till. ESV bedömer att det är svårt för myndigheter att utgå från beräknade anslagsnivåer i budgetpropositionen dels för att det normalt inte finns några anslagsnivåer för det tredje året i investeringsplanen, dels för att det är vanligt att anslagen även används för andra utgifter än samhällsinvesteringar.

En grundläggande utgångspunkt för planering i löpande priser är alltså att myndigheter även får finansieringsförutsättningar, det vill säga information om beräknade anslag för respektive år i investeringsplanen. I en avgiftsfinansierad verksamhet finansieras investeringar med lån i Riksgäldskontoret eller för affärsverk med egna medel. Regeringen behöver normalt inte i samband med att budgetunderlaget ska lämnas ge planeringsförutsättningar för lån i Riksgäldskontoret. Det kan dock vara relevant i den fortsatta budgetberedningen att bedöma hur förändrade låneramar påverkar statens budget på sikt, det vill säga om ökade investeringar kommer att ställa krav på höjda anslagsnivåer i andra delar av förvaltningen.

5.3 Beställningsbemyndiganden

Det finns stora skillnader mellan myndigheter i fråga om hur stor del av åtagandet i beställningsbemyndigandet som är hänförbart till samhällsinvesteringar i investeringsplanen för 2022-2024. Åtaganden som redovisas i bemyndiganderedovisningen kommer för vissa anslag infrias betydligt senare än de investeringar som anges i investeringsplanerna. Det gäller exempelvis för Trafikverket och Försvarsmakten.

Vi har gjort en jämförelse mellan samhällsinvesteringar i investeringsplanen och infriade åtaganden på anslag som helt eller delvis används för att finansiera investeringar för 2023 och 2024, se kapitel 4. Det är inte möjligt att exakt fastställa hur stor del av infriade åtaganden respektive år som avser investeringar respektive andra utgifter. Därutöver finns svårigheter att göra jämförelser då åtaganden i vissa fall redovisas i olika prisnivåer i bemyndiganderedovisningen och i investeringsplanen.

För anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* finns ett starkt samband mellan infriade åtaganden i bemyndiganderedovisningen och finansiering av samhällsinvesteringar i investeringsplanen. För MSB och Naturvårdsverket finns betydande skillnader. Naturvårdsverket har exempelvis endast 20 miljoner kronor i infriade åtaganden 2023 under anslaget 1:14 *Skydd av värdefull natur* jämfört med 3 296 miljoner kronor som finansierar samhällsinvesteringar. För MSB är infriade åtaganden 1 007 miljoner kronor 2023 under anslaget 2:4 *Krisberedskap* jämfört med 29 miljoner kronor i samhällsinvesteringar, det vill säga infriade åtaganden är inte hänförliga till samhällsinvesteringar.

Om myndigheter gör ett åtagande (till exempel genom att ingå avtal om beställning av varor och tjänster) ska det redovisas till det belopp som det förväntas regleras till utifrån det avtal som finns. Det har utvecklats en praxis att inte räkna om åtaganden där prisnivån enligt avtalet ska indexeras, om indexeringen inte är känd vid avtalstillfället. Trafikverket och Försvarsmakten redovisar idag endast åtaganden som ska infrias nästföljande år i förväntad prisnivå. Om investeringar budgeteras i förväntad prisnivå är det viktigt att behov av beställningsbemyndiganden anges i samma prisnivå.

5.4 Uppföljning av investeringsbudget och investeringsplaner

Idag finns reglering i 3 kap. 2 § FÅB om att myndigheter i årsredovisningen ska följa upp investeringsbudgeten. Därutöver finns regler om uppföljning av föregående års investeringsplan i ESV:s föreskrifter till 9 kap. 4 § och 10 kap. 3 § FÅB. Reglerna

innebär att myndigheter ska kommentera väsentliga ändringar i förhållande till tidigare års förslag till investeringsplan.

I arbetet med att kartlägga investeringsplaner har ESV uppmärksammat att det är svårt för läsaren av årsredovisningen att förstå vad de bakomliggande orsakerna är till att utfallet skiljer sig från investeringsbudgeten. Det är få myndigheter som lämnar upplysningar i anslutning till förslag till investeringsplan i budgetunderlaget om bakgrunden till att investeringar har ändrats. ESV anser att reglerna om uppföljning av investeringsbudget och investeringsplaner behöver tydliggöras.

Förseningar och tidigareläggningar av investeringar är vanligt förekommande och påverkar ofta investeringsplanerna nominellt. Däremot behöver detta inte få några reala konsekvenser för staten över tid. Nominella effekter kan dock få konsekvenser för myndigheter om anslagsnivåerna inte räknas upp med ett belopp som motsvarar inflationen.

Det finns ofta innehållsmässiga ändringar som påverkar investeringsplanen, jämfört med föregående års plan. Dessa innehållsmässiga ändringar kan göra att investeringsutgifterna förändras och är ofta hänförliga till ändrad ambitionsnivå eller tilläggsbeställningar.

Den förväntade prisnivån kan påverkas om planeringsförutsättningarna ändras utöver innehållsmässiga ändringar och ändrade tidpunkter för genomförandet av investeringar. Det kan exempelvis handla om att det uppstått ökade utgifter till följd av exempelvis ändringar i råvarupriser eller överklaganden av upphandlingar och andra juridiska tvister.

Det är även viktigt att belysa i vilken utsträckning som investeringsutgifter påverkas av valutaförändringar. Myndigheter kan i vissa fall ingå valutaterminsäkring för att reducera ekonomiska konsekvenser av valutaeffekter. Detta är dock normalt endast möjligt för utlandsbetalningar som kommer att ske det närmaste året. En stor del av effekterna har myndigheter både svårt att bedöma och reducera effekterna av.

5.5 Vägval för reglering

I uppdraget ingår att utreda om den prisnivå som styr uppgifterna som myndigheterna lämnar i budgetunderlaget bör regleras i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

ESV ser behov av åtgärder inom fyra områden:

- Prisnivå i investeringsplaner och generella regler om prisnivå
- Myndigheters planeringsförutsättningar
- Beställningsbemyndiganden för varor och tjänster

- Uppföljning av investeringsplaner

Nedan diskuterar vi för vart och ett av dessa områden hur regleringen kan hanteras. En första fråga är om reglering behövs inom det aktuella området. Om det behövs reglering av ett område, uppkommer frågan om regleringen bör vara verksamhetsanpassad (och till exempel meddelas i regleringsbrev för berörda myndigheter) eller generell (i form av förordningar och föreskrifter). I det senare fallet finns också valet mellan att ange regleringen i förordning eller föreskrift.

Prisnivå i investeringsplaner och generella regler om prisnivå

Om regeringen vill införa planering av samhällsinvesteringar i löpande priser, medför det behov av en gränsdragning i förhållande till nuvarande generella regler om prisnivå i myndigheternas budgetunderlag. Behoven inom detta område handlar både om att förtydliga den generella regleringen av prisnivå i myndigheters budgetunderlag och att införa ny reglering om prisnivån i investeringsplaner.

Myndigheters planeringsförutsättningar

Myndigheternas planeringsförutsättningar kan delas in i generella beräkningsförutsättningar respektive finansieringsförutsättningar.

Generella beräkningsförutsättningar är exempelvis antaganden om utveckling för olika index, såsom KPI, priser på råvaror och valutakurser. Nuvarande reglering i ESV:s föreskrifter till 9 kap. 3 § FÅB anger att beräkningsförutsättningar ska redovisas och kommenteras. Däremot finns det ingen reglering av vilka beräkningsförutsättningar myndigheterna ska utgå från. Om regeringen vill att myndigheternas investeringsplanering ska utgå från samma, icke-verksamhetsspecifika, antaganden om prisutvecklingen kan det vara lämpligt med en generell reglering av sådana förutsättningar.

Finansieringsförutsättningar handlar om framtida anslagsnivåer och begränsningar i låneramar uttryckta i löpande priser. Ett sätt att hantera området är att inte meddela någon särskild reglering. Det är då upp till respektive myndighet att bedöma vilka finansieringsförutsättningar som gäller för investeringsplanen. Eventuellt kan det medföra risk för att Regeringskansliet får merarbete med att justera myndigheternas förslag till investeringsplaner med hänsyn till finansieringen.

En annan lösning kan vara att regeringen meddelar finansieringsförutsättningar via Hermes. Berörda myndigheter kan då avläsa indikationer på framtida anslagsnivåer och låneramar uttryckta i löpande priser för de tre kommande åren direkt i Hermes.

Ytterligare en variant är att regeringen meddelar finansieringsförutsättningar i regleringsbrev för berörda myndigheter.

Beställningsbemyndiganden gällande varor och tjänster

Om myndigheter ska upprätta investeringsplaner i löpande priser är det viktigt att åtaganden redovisas i samma prisnivå. Behoven av reglering inom detta område gäller därmed förtydligande och anpassning av gällande reglering av beställningsbemyndiganden.

Uppföljning av investeringsplaner

ESV bedömer att det finns behov av att utveckla nuvarande reglering gällande uppföljning av investeringsbudgetar (ESV:s föreskrifter till 3 kap. 2 § FÅB) respektive investeringsplaner (ESV:s föreskrifter till 9 kap. 4 § FÅB respektive 10 kap. 3 § FÅB).

Generell respektive verksamhetsanpassad reglering

Enligt 1 kap. 2 § FÅB ska förordningen tillämpas om något annat inte följer av lag eller förordning eller av ett särskilt beslut av regeringen. Det innebär att regeringen kan fatta beslut om att en myndighets förslag till investeringsplan ska baseras på förväntad prisnivå. Exempelvis kan regeringen meddela beslut om prisnivå för investeringsplanen samt planeringsförutsättningar i regleringsbrevet för berörda myndigheter och affärsverk. En sådan hantering ställer dock höga krav på att regeringen tar ställning till hur investeringsplanerna ska utformas för respektive myndighet.

ESV förordar därför en generell reglering av de områden där det finns behov av att förtydliga och anpassa befintliga regler. Dessa områden är reglering av prisnivå både generellt och i investeringsplaner, beställningsbemyndiganden, samt uppföljning av investeringsplaner.

När det gäller myndigheters planeringsförutsättningar anser ESV att det är lämpligt med en verksamhetsanpassad reglering av finansieringsförutsättningar. Sådana förutsättningar kan exempelvis meddelas i berörda myndigheters regleringsbrev eller genom information till myndigheterna via Hermes.

Däremot bör gemensamma beräkningsförutsättningar, enligt ESV:s uppfattning, meddelas i form av generell reglering.

Reglering inom ramen för nuvarande förordning

I ovanstående avsnitt har ESV förordat en generell reglering av vissa frågor kopplade till prisnivå. Behoven av att reglera prisnivå för investeringsplaner, beställningsbemyndiganden samt uppföljning handlar om att på olika sätt förtydliga och anpassa befintliga regler.

Inriktningen på förtydliganden innebär att reglerna behöver utformas med en detaljeringsgrad som är relativt hög jämfört med detaljeringsgraden i nuvarande förordningstext i FÅB. En detaljerad reglering av frågor om prisnivå i FÅB skulle, enligt ESV:s bedömning, medföra en obalans i förhållande till detaljeringsgraden för andra regler i FÅB. ESV anser att en generell reglering av prisnivåer för samhällsinvesteringar kan införas i ESV:s föreskrifter och allmänna råd till FÅB. Vi avstår därmed från att lämna förslag på reglering i form av ändringar i förordningen. Vi bedömer alltså att ESV, inom ramen för nuvarande förordning, kan bereda förslag till ändringar av föreskrifter och allmänna råd i myndighetens regelgivningsprocess.

Det finns dock ett problem med den nuvarande generella regleringen av prisnivåer i myndigheters budgetunderlag. Det nuvarande kravet om att budgetunderlaget ska upprättas i ”prisnivå år 0” är otydligt och överensstämmer inte med den praxis som myndigheter idag tillämpar vid upprättande av budgetunderlag. Vidare saknas generell reglering av prisnivå i affärsverkens verksamhetsplaner. Regleringen av prisnivå behöver också anpassas till olika verksamhetsförutsättningar och regeringens finansiella styrning av myndigheter. Vi anser att det inte är lämpligt att ESV inför reglering kring prisnivåer för all verksamhet som ska redovisas i budgetunderlagen utan att det finns stöd i förordning.

Införande av generella regler om prisnivå i förordning

ESV bedömer att det är lämpligt att regeringen inför generella regler om prisnivå i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. En översyn av de generella reglerna för prisnivåer i myndigheters budgetunderlag ligger dock utanför ramen för detta uppdrag.

6 Förslag

6.1 Prisnivåer i budgetunderlaget

ESV föreslår att:

- Samhällsinvesteringar i investeringsplanen ska budgeteras till förväntad prisnivå det år investeringen genomförs
- Prisnivåer för myndigheters investeringsplaner regleras i ESV:s föreskrifter till 9 kap. 4 § FÅB och för affärsverk i ESV:s föreskrifter till 10 kap 3 § FÅB.
- De grundläggande utgångspunkterna för beräkning av förväntad prisnivå tydliggörs i ESV:s allmänna råd till ovanstående föreskrifter och att myndigheter ska kommentera hur osäkerheter och risker har hanterats i investeringsplanen.
- Regeringen bör överväga att göra ändringar i 9 kap. och 10 kap. FÅB om vilka prisnivåer som bör gälla vid upprättande av budgetunderlag.

ESV anser att det bör införas en generell regel om att samhällsinvesteringar i investeringsplaner bör budgeteras i löpande priser. Vad som avses med löpande priser behöver tydliggöras i regelverket. ESV föreslår att samhällsinvesteringar i investeringsplaner ska budgeteras till förväntad prisnivå det år investeringen genomförs.

ESV kan med utgångspunkt från nuvarande förordning lämna förslag att prisnivå i myndigheters investeringsplaner regleras i ESV:s föreskrifter till 9 kap. 4 § FÅB som innehåller övergripande krav på myndigheters investeringsplaner. Motsvarande reglering av prisnivå i affärsverkens investeringsplaner skulle kunna regleras i ESV:s föreskrifter till 10 kap. 3 § FÅB.

Vi bedömer att ESV:s allmänna råd till ovanstående föreskrifter behöver kompletteras med grundläggande utgångspunkter för beräkning av förväntad prisnivå. Exempelvis att det finns en skyldighet att indexera aktuella prisnivåer och hantera osäkerheter och risker. Det finns dock stora skillnader mellan myndigheter och det är viktigt att myndigheter ges möjlighet att anpassa beräkningarna till de behov som finns i verksamheten. En regel bör införas om att myndigheter ska lämna kommentarer till hur osäkerheter och risker har hanteras i investeringsplanen.

Ovanstående förslag förutsätter även att de generella reglerna i ESV:s föreskrifter till 9 kap 3§ FÅB om att prisnivå år 0 ska tillämpas i budgetunderlaget måste tas bort. Vi

anser att det inte är lämpligt att ESV ansvarar för reglering kring prisnivåer för all verksamhet som ska redovisas i budgetunderlagen, utan att det finns stöd i förordningen. ESV anser att regeringen bör överväga att göra ändringar i 9 kap. och 10 kap. FÅB om vilka prisnivåer som bör gälla vid upprättande av budgetunderlag.

6.2 Planeringsförutsättningar

ESV föreslår att:

- Regeringen beslutar i berörda myndigheters regleringsbrev om grundläggande planeringsförutsättningar för anslagsnivåer samt vid behov planeringsförutsättningar för låneramar. Alternativt kan regeringen meddela sådana planeringsförutsättningar via statsbudgetsystemet Hermes.
- Regeringen vid behov beslutar om planeringsförutsättningar för beräkning av förväntade utgifter eller tidpunkt för när investeringar ska redovisas i investeringsplaner.

ESV bedömer att det är viktigt att klargöra planeringsförutsättningar till berörda myndigheter för att underlagen ska kunna upprättas på enhetliga grunder. Tydliga planeringsförutsättningar kan bidra till arbetsbesparingar för såväl Regeringskansliet som berörda myndigheter. Planeringsförutsättningar kan också användas för att styra myndigheternas investeringsplanering så att den utgår från enhetliga bedömningar av olika makroekonomiska variabler.

När myndigheter ska upprätta investeringsplaner sätter finansieringen en begränsning av vilka investeringar som ryms i planen för respektive år. Om utgifter för investeringar ska beräknas i förväntad prisnivå det år som investeringen genomförs ställer det krav på att myndigheter måste få en uppskattning av anslag och låneramar för respektive år. Regeringen kan antingen göra detta genom att lägga in planeringsförutsättningar i regleringsbrev eller så kan Regeringskansliet lägga in dessa i statsbudgetssystemet Hermes.

Utöver grundläggande förutsättningar för finansiering kan regeringen behöva klargöra andra planeringsförutsättningar, till exempel frågor om indexering, åtaganden i utländsk valuta samt osäkerheter och risker. Vi bedömer att vissa generella utgångspunkter som hur åtaganden i utländsk valuta ska hanteras i investeringsplaner kan regleras i ESV:s allmänna råd. Däremot kan det finnas myndighetsspecifika planeringsförutsättningar som regeringen skulle kunna behöva reglera i särskild ordning. Det kan exempelvis vara frågor i samband med överklaganden där det finns stora svårigheter för myndigheten att bedöma om

investeringar ska genomföras enligt plan eller investeringar som kräver regeringens medgivande före projektstart.

6.3 Beställningsbemyndiganden

ESV föreslår att:

- Åtaganden ska redovisas till förväntad prisnivå det år infriandet sker vid beställningar av varor och tjänster. Detta bör regleras i ESV:s föreskrifter och allmänna råd till 17 § anslagsförordningen.
- Det tydliggörs i föreskrifter och allmänna råd till 17 § anslagsförordningen att andra åtaganden som rör bidrag inte berörs av ovanstående förslag.

ESV bedömer att reglering om hur åtaganden ska budgeteras och redovisas för beställningar av varor och tjänster behöver klargöras.

Det är reglerna i 17 § anslagsförordningen som ligger till grund för att fastställa både vad myndigheter ska budgetera i budgetunderlag respektive redovisa under beställningsbemyndiganden i årsredovisningen. Vi föreslår att det klargörs i ESV:s föreskrifter att åtaganden ska redovisas till förväntad prisnivå det år som infriandet sker vid beställning av varor och tjänster.

Det finns idag en osäkerhet kring hur åtaganden som påverkas av framtida händelser ska budgeteras och redovisas. Det gäller exempelvis om det i ett avtal regleras att nuvarande åtaganden ska räknas upp med ett index som fastställs i framtiden. ESV anser att bindande åtaganden som rör samhällsinvesteringar bör beräknas på samma sätt i budgetunderlaget och i investeringsplanen.

Reglerna om förväntad prisnivå bör inte gälla för åtaganden som rör bidrag, om inte bidraget i avtalet är reglerat i nominella belopp. Bakgrunden till ESV:s ställningstagande är att det ofta finns en större osäkerhet kring förväntad prisnivå för bidrag, om exempelvis de ekonomiska villkoren inte är fastställda. Därutöver ställer lagstiftaren ofta större krav på hur avtalen ska vara skrivna när det gäller bidrag för att de ska vara juridiskt bindande.

6.4 Uppföljning av investeringsbudget och investeringsplan

ESV föreslår att:

- Regler om uppföljning av investeringsbudget i årsredovisningen tydliggörs i ESV:s föreskrifter och allmänna råd till 3 kap. 2 § FÅB.
- Regler om uppföljning av tidigare års beräkningar i förslag till investeringsplan tydliggörs i ESV:s föreskrifter och allmänna råd till 9 kap. 4 § och 10 kap. 3 § FÅB.
- Avvikelseanalysen vid uppföljning av investeringsbudget och investeringsplaner bör delas upp på tidsförskjutningar, innehållsmässiga förändringar och prisförändringar.
- Osäkerheter kring valutaeffekter bör kommenteras i avvikelseanalysen.

ESV bedömer att det är viktigt att uppföljningen tydliggörs för att uppnå en mer ändamålsenlig styrning av samhällsinvesteringar i investeringsplanen. Idag är det ofta svårt att förstå varför utfallet skiljer sig från vad som har budgeterats eller varför investeringsplanerna har ändrats i jämförelse med föregående år.

ESV föreslår att avvikelseanalysen i årsredovisning och budgetunderlag bör delas upp på:

- Förseningar och tidigareläggningar av investeringar
- Innehållsmässiga ändringar
- Ändringar i förväntade prisnivåer

Vi föreslår att det införs ett krav i ESV:s föreskrifter och allmänna råd till 3 kap. 2 § FÅB att avvikelser i jämförelse med investeringsbudget bör delas upp i ovanstående tre kategorier.

Vi föreslår att det införs ett krav i ESV:s föreskrifter och allmänna råd till 9 kap. 4 § och 10 kap. 3 § FÅB att avvikelser i jämförelse mot tidigare års investeringsplan bör delas upp i ovanstående tre kategorier.

ESV föreslår även att myndigheter bör kommentera hur stor del av samhällsinvesteringar i investeringsplanen som påverkas av valutaeffekter som de inte har kunnat reducera genom att använda valutaterminsäkringar eller andra derivatinstrument.

7 Konsekvenser av förslag

7.1 Regeringskansliet

Regeringskansliet behöver inte ta in kompletterande underlag eller göra egna beräkningar av förväntad prisnivå. Däremot kan Regeringskansliet även fortsättningsvis behöva ta in kompletterande underlag i fråga om tids- och innehållsmässiga förändringar i myndigheters investeringsplaner.

Planeringsförutsättningar som rör finansiering behöver meddelas i regleringsbrev eller på annat sätt, till exempel genom att de läggs in i Hermes (kan medföra behov av viss systemutveckling i Hermes).

Förslaget gällande beställningsbemyndiganden medför att bemyndiganden för samhällsinvesteringar och vidmakthållande åtgärder behöver justeras med utgångspunkt i ESV:s förslag.

7.2 ESV

ESV bör under den ordinarie regelgivningsprocessen ta fram förslag till föreskrifter och allmänna råd enligt kapitel 6. ESV:s regelförslag bör stämmas av med Regeringskansliet.

Om regeringen väljer att lämna finansieringsförutsättningar som rör anslagsnivåer och låneramar i Hermes kan denna funktionalitet behöva utvecklas i Hermes.

7.3 Myndigheter

Myndigheter med samhällsinvesteringar som inte uppgår till betydande belopp kan använda förenklade metoder för beräkning av förväntad prisnivå och uppföljning av investeringsbudget och investeringsplan.

Trafikverket påverkas inte av förslaget om prisnivå för investeringsplaner då de redan kan planera i förväntad prisnivå. Beställningsbemyndiganden kopplade till samhällsinvesteringar kommer dock att påverkas och dessa behöver räknas om med hänsyn till förslagen.

Försvarsmakten behöver ta fram metoder för att beräkna förväntad prisnivå för investeringar och beställningsbemyndigande. Under en övergångsperiod behöver dessa metoder utvecklas och kalibreras.

Naturvårdsverket påverkas i mindre utsträckning då deras investeringsplaner beräknas utifrån anslagsnivån. ESV bedömer att Naturvårdsverkets beställningsbemyndigande påverkas i mindre utsträckning.

MSB:s samhällsinvesteringar är ofta beloppsmässigt låga. Förenklade metoder för att beräkna förväntad prisnivå bör därför kunna användas för dessa investeringar. Metoder för att beräkna förväntad prisnivå kan behöva utvecklas för enstaka samhällsinvesteringar som uppgår till väsentliga belopp.

Regelförslag som rör prisnivåer påverkar avgiftsfinansierade myndigheter i begränsad utsträckning.

Förslaget om beställningsbemyndiganden kommer i första hand påverka Trafikverkets och Försvarsmaktens beställningsbemyndiganden som används för att finansiera samhällsinvesteringar och vidmakthållande åtgärder. Det kan finnas några enstaka bemyndiganden som inte rör samhällsinvesteringar eller vidmakthållande åtgärder som skulle kunna påverkas. ESV förslår att regelförslaget först tillämpas vid beräkning av budgetunderlag och att regeringen föreslår höjda beställningsbemyndiganden för de anslag som påverkas av förslaget. Myndigheter tillämpar reglerna först i årsredovisningen efterföljande år, när de ska redovisa utestående åtaganden i anslagsredovisningen.

Förslagen om uppföljning av investeringsbudget och investeringsplan påverkar samtliga myndigheter som genomför samhällsinvesteringar.

Bilaga 1 Investeringsplaner och bemyndiganden i budgetpropositionen 2022

Investeringsplan för staten

Milljoner kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Beräknat 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Summa 2022– 2024
Anskaffning och utveckling av nya investeringar	65 276	81 549	88 391	85 453	93 786	267 630
Vägar och järnvägar ¹	29 978	33 600	30 329	25 403	25 670	81 402
Försvarsmateriel och krisberedskap ²	16 577	22 115	29 342	31 457	34 362	95 160
Fastigheter och markanläggningar ³	3 850	5 915	7 992	8 180	9 323	25 495
Elförsörjning, flygtrafikledning, sjöfart (affärsverk) ⁴	3 150	4 286	5 410	5 978	9 923	21 311
Statens egen verksamhet ⁵	11 720	15 633	15 319	14 435	14 509	44 262
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>60 445</i>	<i>72 979</i>	<i>78 089</i>	<i>76 809</i>	<i>82 025</i>	<i>236 923</i>
Finansiering av nyanskaffning	65 276	81 549	88 391	85 453	93 786	267 630
Anslag	38 813	43 344	46 604	47 721	53 408	147 733
Särskilda låneramar i Riksgäldskontoret (nyupplåning)	10 066	16 698	19 935	16 954	17 967	54 856
Lån i Riksgäldskontoret för statens egen verksamhet (nyupplåning)	10 886	14 769	14 586 ⁷	13 746	13 882	42 213
Bidrag/medfinansiering	2 614	3 078	3 981	3 087	4 441	11 509
Förskotteringslån	-11	-152	-176	-24		-200
Egna medel (affärsverk)	765	804	658	1 090	1 309	3 058
Övrig finansiering	2 144	3 008	2 802	2 880	2 779	8 461
Vidmakthållande av befintliga investeringar	19 554	29 678	31 618	32 990	33 478	98 087
Vägar och järnvägar ¹	5 636	7 211	6 400	6 813	5 477	18 690
Försvarsmateriel och krisberedskap ²	8 346	15 232	16 428	17 994	18 589	53 010
Fastigheter och markanläggningar ³	4 374	5 859	6 671	5 057	5 306	17 034
Elförsörjning, flygtrafikledning, sjöfart (affärsverk) ⁴	1 198	1 375	2 120	3 126	4 107	9 353
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>10 964</i>	<i>13 800</i>	<i>14 453</i>	<i>15 682</i>	<i>15 777</i>	<i>45 912</i>
Finansiering av vidmakthållande	19 554	29 678	31 618	32 990	33 478	98 087
Anslag	14 106	24 422	24 917	25 712	24 867	75 496
Särskilda låneramar i Riksgäldskontoret (nyupplåning)	2 392	3 077	4 359	5 047	6 699	16 106
Bidrag/medfinansiering	29	84	64	96	23	183
Egna medel (affärsverk)	1 189	1 353	1 472	1 387	1 162	4 021
Övrig finansiering	1 838	741	806	748	727	2 281
Summa investeringar i nyanskaffning och vidmakthållande	84 830	111 226	120 009	118 443	127 264	365 717
<i>Summa varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>71 411</i>	<i>86 779</i>	<i>92 542</i>	<i>92 492</i>	<i>97 802</i>	<i>282 835</i>
Statens investeringar i forskning⁶	37 726	39 845	41 091	41 460	41 763	124 314
Summa statens investeringar inklusive forskning	122 556	151 071	161 100	159 904	169 027	490 031

De sammanlagda investeringarna i staten i form av anskaffning och utveckling, vidmakthållande samt forskning beräknas uppgå till i genomsnitt drygt 163,0 miljarder kronor per år och sammanlagt 490 miljarder kronor 2022–2024. Av dessa avser 267,6 miljarder kronor nyanskaffning, 98,1 miljarder kronor vidmakthållande och 124,3 miljarder kronor forskning (se tabell 9.1). Investeringarna beräknas finansieras till 65 procent med anslag, 23 procent med lån i Riksgäldskontoret och 12 procent på annat sätt. Andelen lånefinansiering ökar jämfört med beräkningen för perioden 2021–2023 i budgetpropositionen för 2021, vilket främst förklaras av Folkhälso-myndighetens inköp av vaccin mot covid-19 som finansieras med lån.

Affärsverket svenska kraftnät

Tabell 2.40 Investeringsplan för Affärsverket svenska kraftnät 2022–2024

Miljoner kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Summa 2022–24
Anskaffning och utveckling av nya investeringar	2 331	3 310	3 902	3 945	6 639	14 486
Anslutning	245	336	262	698	1 071	2 031
Marknadsintegration	419	474	272	788	2 741	3 801
Systemförstärkning	1 358	1 952	2 529	1 858	2 176	6 563
Optofiberutbyggnad	0	3	3	3	2	8
Övriga nyinvesteringar	309	545	836	598	649	2 082
<i>Varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>2 331</i>	<i>3 310</i>	<i>3 902</i>	<i>3 945</i>	<i>6 639</i>	<i>14 486</i>
Maskiner och inventarier	1 722	2 410	2 580	2 992	5 750	11 322
Fastigheter och markanläggningar	300	355	485	355	240	1 080
Övriga investeringar	309	545	837	598	649	2 084
Finansiering av anskaffning och utveckling	2 331	3 310	3 902	3 945	6 639	14 486
Övrig kreditram (lån i Riksgäldskontoret)	0	0	1 055	814	2 517	4 386
Egna medel	185	138	0	0	0	0
Bidrag/medfinansiering	169	490	396	632	1 644	2 672
Övrig finansiering	1 977	2 682	2 451	2 499	2 478	7 428
Vidmakthållande av befintliga investeringar	1 133	1 240	1 898	2 955	3 961	8 814
Reinvestering ledningar och kablar	442	361	807	1 599	2 142	4 548
Reinvestering stationer	564	666	888	1 238	1 688	3 814
Reinvestering övriga	31	60	93	98	114	305
Reinvestering dotterbolag	96	153	110	20	17	147
<i>Varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>1 133</i>	<i>1 240</i>	<i>1 898</i>	<i>2 955</i>	<i>3 961</i>	<i>8 814</i>
Maskiner och inventarier	1 062	1 135	1 765	2 843	3 847	8 455
Fastigheter och markanläggningar	40	45	40	14	0	54
Övriga investeringar	31	60	93	98	114	305
Finansiering vidmakthållande	1 133	1 240	1 898	2 955	3 961	8 814
Övrig kreditram (lån i Riksgäldskontoret)	0	0	595	1 683	2 945	5 223
Egna medel	1 124	1 218	1 250	1 215	1 016	3 481
Bidrag/medfinansiering	9	22	53	57	0	110
Totala utgifter för anskaffning, utveckling och vidmakthållande av investeringar	3 464	4 550	5 800	6 900	10 600	23 300
Totalt varav investeringar i anläggningstillgångar	3 464	4 550	5 800	6 900	10 600	23 300

Fortifikationsverket

Tabell 5.15 Investeringsplan för Fortifikationsverket 2022–2024

Miljoner kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Summa 2022– 2024
Anskaffning och utveckling av nya investeringar	1 889	4 109	4 173	4 724	5 897	14 794
Byggnader och markanläggningar	859	880	1 952	3 075	3 786	8 812
Fastighetsförvärv	428	2 267	925	350	100	1 375
Försvarsanläggningar	592	918	1 059	1 167	1 946	4 172
Flygfält	10	44	237	132	66	434
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>1 889</i>	<i>4 109</i>	<i>4 173</i>	<i>4 724</i>	<i>5 897</i>	<i>14 794</i>
<i>– byggnader, mark och annan fast egendom</i>	<i>1 889</i>	<i>4 109</i>	<i>4 173</i>	<i>4 724</i>	<i>5 897</i>	<i>14 794</i>
Finansiering av anskaffning och utveckling	1 889	4 109	4 173	4 724	5 897	14 794
Övrig kreditram (lån i Riksgäldskontoret)	1 764	3 824	3 873	4 424	5 597	13 894
Övrig finansiering	125	285	300	300	300	900
Vidmakthållande av befintliga investeringar	1 252	1 536	2 325	2 179	2 520	7 024
Byggnader och markanläggningar	811	1 307	2 061	1 899	2 260	6 220
Försvarsanläggningar	396	204	200	200	200	600
Flygfält	45	25	64	80	60	204
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>925</i>	<i>1 205</i>	<i>1 990</i>	<i>1 842</i>	<i>2 181</i>	<i>6 013</i>
<i>– byggnader, mark och annan fast egendom</i>	<i>925</i>	<i>1 205</i>	<i>1 990</i>	<i>1 842</i>	<i>2 181</i>	<i>6 013</i>
Finansiering vidmakthållande	1 252	1 536	2 325	2 179	2 520	7 024
Övrig kreditram (lån i Riksgäldskontoret)	748	1 083	1 860	1 712	2 051	5 623
Övrig finansiering	504	453	465	467	469	1 401
Totala utgifter för anskaffning, utveckling och vidmakthållande av investeringar	3 141	5 645	6 498	6 903	8 417	21 818
Totalt varav investeringar i anläggningstillgångar	2 814	5 314	6 163	6 566	8 078	20 807

Försvarmakten

Tabell 3.9 Investeringsplan för vidmakthållande av försvarsmateriel

Miljoner kronor

	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2021	Beräknat 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026	Beräknat 2027	Beräknat 2028– 2033
Vidmakthållande av befintliga investeringar	7 646	8 313	15 192	16 381	17 952	18 555	19 806	20 642	21 310	133 778
Arméstridskrafter	915	1 012	2 236	2 989	4 092	4 507	4 561	4 978	5 247	32 240
Marinstridskrafter	1 355	968	2 611	2 349	2 148	2 728	2 766	3 613	3 412	16 323
Varav <i>undervattensområdet</i>			991	969						
Flygstridskrafter	2 002	2 199	3 613	4 439	4 649	4 192	5 285	4 813	4 792	32 964
Varav <i>stridsflygområdet</i>			2 332	2 991						
Operativ ledning	1 013	1 254	2 351	2 299	2 144	2 214	2 135	2 270	2 525	15 398
Logistik	1 716	1 514	1 376	1 256	1 742	1 587	1 478	1 521	1 311	9 890
Stödfunktioner	645	1 366	3 005	3 049	3 177	3 327	3 581	3 483	4 023	26 963
Varav investeringar i anläggningstillgångar	1 458	1 573	1 970	2 004	2 209	2 277	2 427	2 567	2 598	18 965
Finansiering vidmakthållande	7 646	8 313	15 192	16 381	17 952	18 555	19 806	20 642	21 310	133 778
Anslag 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap	7 646	7 247	15 192	16 381	17 952	18 555	19 806	20 642	21 310	133 778

Tabell 3.16 Investeringsplan för anskaffning av försvarsmateriel

Miljoner kronor

	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2021	Beräknat 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026	Beräknat 2027	Beräknat 2028– 2033
Anskaffning och utveckling av nya investeringar	14 142	15 434	18 461	20 518	23 112	28 177	31 156	31 747	31 314	191 564
Arméstridskrafter	1 661	4 544	6 075	6 637	6 153	7 191	8 290	6 897	7 695	51 177
Marinstridskrafter	5 034	1 998	3 840	3 690	3 821	4 100	7 599	7 655	5 769	38 836
Varav										
<i>undervattensområdet</i>			1 859	2 603						
Flygstridskrafter	4 399	5 728	5 226	6 186	8 137	11 223	10 215	10 850	12 072	63 285
Varav <i>stridsflygområdet</i>			3 933	5 173						
Operativ ledning	1 060	1 191	1 270	1 569	1 757	1 831	1 758	2 319	1 941	12 103
Logistik	540	530	519	546	1 156	1 461	1 203	1 349	1 451	11 172
Stödfunktioner	1 448	1 443	1 531	1 890	2 088	2 371	2 742	2 677	2 386	14 991
varav investeringar i anläggningstillgångar	2 274	12 657	12 234	14 098	16 944	20 760	23 408	22 935	22 387	131 325
Finansiering av anskaffning och utveckling	14 142	15 434	18 461	20 518	23 112	28 177	31 156	31 747	31 314	191 564
Anslag 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar	13 640	14 872	17 808	19 802	22 330	27 450	31 480	30 999	30 560	186 842
Anslag 1:11 Försvarets materielverk	472	535	653	716	782	727	727	748	754	4 722

Tabell 3.8 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap

Tusental kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025–2028
Ingående åtaganden	11 012 442	11 584 733	18 643 084			
Nya åtaganden	5 516 474	15 178 180	22 559 916			
Infriade åtaganden	-4 944 183	-8 119 829	-9 603 000	-10 226 000	-8 915 000	-12 459 000
Utestående åtaganden	11 584 733	18 643 084	31 600 000			
Erhållet/förslaget bemyndigande	18 500 000	19 000 000	32 000 000			

Tabell 3.15 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar

Tusental kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025–2031
Ingående åtaganden	64 713 538	57 968 951	64 971 761			
Nya åtaganden	4 873 027	21 076 607	41 882 725			
Infriade åtaganden	-11 616 777	-14 073 797	-15 219 384	-19 046 637	-21 423 248	-51 165 217
Utestående åtaganden	57 969 318	64 971 761	91 635 102			
Erhållet/förslaget bemyndigande	72 000 000	73 300 000	92 000 000			

Luftfartsverket

Tabell 3.80 Investeringsplan för Luftfartsverket

Miljoner kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Summa 2022–2024
Anskaffning och utveckling av nya investeringar	528	463	548	695	624	1 867
ATM-utrustning	195	159	201	324	362	887
Radarutrustning	63	98	74	117	48	238
Kommunikationsutrustning	28	30	69	69	33	171
Radioutrustning	205	141	154	154	150	459
IT	19	2	5	2	2	9
Byggnader	16	10	10	10	10	30
Kommersiella investeringar	2					
Övrigt	0	22	35	19	19	73
varav investeringar i anläggningstillgångar	529	463	548	695	624	1 867
- maskiner och inventarier	529	463	548	695	624	1 867
Finansiering av anskaffning och utveckling	529	463	548	695	624	1 867
Egna medel	529	463	548	695	624	1 867
Vidmakthållande av befintliga investeringar	28	59	63	62	62	187
ATM-utrustning	3	16	17	17	17	51
Radarutrustning	11	3	3	3	3	9
Kommunikationsutrustning	13	16	16	16	16	47
Radioutrustning	1	16	16	16	16	47
Byggnader	2	7	7	9	9	25
IT		2	5	2	2	9
varav investeringar i anläggningstillgångar	28	59	63	62	62	187
- maskiner och inventarier	28	59	63	62	62	187
Finansiering vidmakthållande	28	59	63	62	62	187
Egna medel	28	59	63	62	62	187
Totala utgifter för anskaffning, utveckling och vidmakthållande av investeringar	557	521	611	757	686	2 054
Totalt varav investeringar i anläggningstillgångar	557	521	611	757	686	2 054

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Tabell 4.19 Investeringsplan för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Miljoner kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Summa 2022– 2024
Anskaffning och utveckling av nya investeringar	227	154	108	145	60	313
Rakel och Rakel Generation 2	227	154	108	145	60	313
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>227</i>	<i>154</i>	<i>108</i>	<i>145</i>	<i>60</i>	<i>313</i>
<i>– maskiner, inventarier och installationer</i>	<i>227</i>	<i>154</i>	<i>108</i>	<i>145</i>	<i>60</i>	<i>313</i>
Finansiering av anskaffning och utveckling	227	154	108	145	60	313
Övrig kreditram (lån i Riksgäldskontoret)	227	114	58	65	60	183
Övrig finansiering (balanserat överskott nuvarande Rakelverksamhet)		40	50	80		130
Vidmakthållande av befintliga investeringar	33	39	46	41	33	120
Beredskapstillgångar	33	39	46	41	33	120
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>33</i>	<i>39</i>	<i>46</i>	<i>41</i>	<i>33</i>	<i>120</i>
<i>– beredskapstillgångar</i>	<i>33</i>	<i>39</i>	<i>46</i>	<i>41</i>	<i>33</i>	<i>120</i>
Finansiering vidmakthållande	33	39	46	41	33	120
Anslag 2:4 Krisberedskap	18	31	30	29	21	80
Övrig kreditram (lån i Riksgäldskontoret)	16	8	16	12	12	40
Totala utgifter för anskaffning, utveckling och vidmakthållande av investeringar	260	193	154	186	93	433
Totalt varav investeringar i anläggningstillgångar	260	193	154	186	93	433

Tabell 4.14 Beställningsbemyndigande för anslaget 2:4 Krisberedskap

Tusental kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025–2028
Ingående åtaganden	1 957 960	1 488 430	1 233 804			
Nya åtaganden	419 253	610 707	1 647 221			
Infriade åtaganden	-888 783	-865 333	-981 025	-1 007 331	-765 646	-127 023
Utestående åtaganden	1 488 430	1 233 804	1 900 000			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	2 000 000	1 800 000	1 900 000			

Naturvårdsverket

Tabell 3.70 Investeringsplan för Naturvårdsverket

Miljoner kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Summa 2022–2024
Anskaffning och utveckling av nya investeringar	858	1 671	3 676	3 326	3 326	10 327
Skydd av värdefull natur (del av 1:14)	843	1 641	3 646	3 296	3 296	10 237
Byggnader, anläggningar m.m. i anslutning till skyddad värdefull natur (del av 1:3 ap.2)	15	30	30	30	30	90
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>144</i>	<i>250</i>	<i>250</i>	<i>200</i>	<i>150</i>	<i>600</i>
<i>– byggnader, mark och annan fast egendom</i>	<i>144</i>	<i>250</i>	<i>250</i>	<i>200</i>	<i>150</i>	<i>600</i>
Finansiering av anskaffning och utveckling	858	1 671	3 676	3 326	3 326	10 327
Anslag 1:3 Åtgärder för värdefull natur	15	30	30	30	30	90
Anslag 1:14 Skydd av värdefull natur	843	1 641	3 646	3 296	3 296	10 237
Vidmakthållande av befintliga investeringar	1 009	1 774	1 914	765	645	3 324
Skötsel av skyddade områden, artbevarande, friluftsliv m.m.	1 009	1 774	1 914	765	645	3 324
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>1 009</i>	<i>1 774</i>	<i>1 914</i>	<i>765</i>	<i>645</i>	<i>3 324</i>
Finansiering vidmakthållande	1 009	1 774	1 914	765	645	3 324
Anslag 1:3 Åtgärder för värdefull natur	1 009	1 774	1 914	765	645	3 324
Totala utgifter för anskaffning, utveckling och vidmakthållande av investeringar	1 867	3 445	5 590	4 091	3 971	13 651
Totalt varav investeringar i anläggningstillgångar	144	250	250	200	150	600

Tabell 3.14 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:3 Åtgärder för värdefull natur

Tusental kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2024–2028
Ingående åtaganden	265 000	294 019	319 019			
Nya åtaganden	133 019	148 000	430 981			
Infriade åtaganden	-104 000	-123 000	-150 000	-200 000	-200 000	-200 000
Utestående åtaganden	294 019	319 019	600 000			
Erhållet/förslaget bemyndigande	490 000	490 000	600 000			

Tabell 3.46 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:14 Skydd av värdefull natur

Tusental kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025–2068
Ingående åtaganden	17 000	38 666	40 166			
Nya åtaganden	22 666	21 500	79 834			
Infriade åtaganden	-1 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-60 000
Utestående åtaganden	38 666	40 166	100 000			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	42 000	42 000	100 000			

Sjöfartsverket

Tabell 3.76 Investeringsplan för Sjöfartsverket

Miljoner kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Summa 2022–2024
Anskaffning och utveckling av nya investeringar	292	513	960	1 339	2 660	4 959
Farleder	264	349	898	1 038	1 315	3 251
Isbrytning		37	4	286	1 149	1 439
Sjötrafikservice	0	5	5	5	5	14
Sjögeografisk information	2	9	1	3	2	6
Lotsning	9	65	12		5	17
Sjö- och flygräddning	4	4	15	6	183	204
Gemensamma funktioner	12	43	26	1		27
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>292</i>	<i>513</i>	<i>960</i>	<i>1 339</i>	<i>2 660</i>	<i>4 959</i>
<i>– maskiner och inventarier</i>	<i>39</i>	<i>151</i>	<i>102</i>	<i>492</i>	<i>1 545</i>	<i>2 139</i>
<i>– fastigheter och markanläggningar</i>	<i>253</i>	<i>362</i>	<i>858</i>	<i>847</i>	<i>1 114</i>	<i>2 820</i>
Finansiering av anskaffning och utveckling	292	513	960	1 339	2 660	4 959
Övrig kreditram (lån i Riksgäldskontoret)				100	860	960
Egna medel	51	203	110	395	686	1 191
Bidrag/medfinansiering	241	310	850	844	1 114	2 808
Vidmakthållande av befintliga investeringar	36	77	159	109	84	352
Farleder	27	25	71	59	58	189
Isbrytning	7	6				
Sjötrafikservice	0	40	59	12	12	83
Sjögeografisk information	0	0	25	26	6	56
Lotsning	1	1	1	4	0	5
Sjö- och flygräddning	0	1	1	1	1	3
Gemensamma funktioner	1	3	2	7	7	16
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>36</i>	<i>77</i>	<i>159</i>	<i>109</i>	<i>84</i>	<i>352</i>
<i>– maskiner och inventarier</i>	<i>27</i>	<i>64</i>	<i>86</i>	<i>97</i>	<i>72</i>	<i>255</i>
<i>– fastigheter och markanläggningar</i>	<i>10</i>	<i>13</i>	<i>72</i>	<i>12</i>	<i>12</i>	<i>97</i>
Finansiering vidmakthållande	36	77	159	109	84	352
Egna medel	36	77	159	109	84	352
Totala utgifter för anskaffning, utveckling och vidmakthållande av investeringar	328	590	1 118	1 448	2 744	5 311
Totalt varav investeringar i anläggningstillgångar	328	590	1 118	1 448	2 744	5 311

Statens fastighetsverk

Tabell 5.17 Investeringsplan för SFV 2022–2024

Miljoner kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Summa 2022–2024
Anskaffning och utveckling av nya investeringar	1 103	135	144	131	100	375
Summa marknadshyresfastigheter nyanskaffning	1 099	49	73	76	40	189
Summa mark nyanskaffning	3	86	71	55	60	186
Summa kostnadshyres nyanskaffning	1					
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>1 103</i>	<i>135</i>	<i>144</i>	<i>131</i>	<i>100</i>	<i>375</i>
<i>– byggnader, mark och annan fast egendom</i>	<i>1 103</i>	<i>135</i>	<i>144</i>	<i>131</i>	<i>100</i>	<i>375</i>
Finansiering av anskaffning och utveckling	1 103	135	144	131	100	375
Övrig kreditram (lån i Riksgäldskontoret)	1 103	135	144	131	100	375
Vidmakthållande av befintliga investeringar	1 550	1 937	2 068	1 973	1 780	5 821
Summa marknadshyresfastigheter vidmakthållande	1 229	1 492	1 651	1 600	1 399	4 650
Summa kostnadshyresfastigheter vidmakthållande	57	139	161	145	165	471
Summa bidragsfastigheter vidmakthållande	213	262	198	182	181	561
Summa mark vidmakthållande	52	44	58	46	35	139
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>1 069</i>	<i>1 387</i>	<i>1 529</i>	<i>1 510</i>	<i>1 341</i>	<i>4 380</i>
<i>– byggnader, mark och annan fast egendom</i>	<i>1 069</i>	<i>1 387</i>	<i>1 529</i>	<i>1 510</i>	<i>1 341</i>	<i>4 380</i>
Finansiering vidmakthållande	1 550	1 937	2 068	1 973	1 780	5 821
Anslag 1:10 Bidragsfastigheter	213	262	198	182	181	561
Övrig kreditram (lån i Riksgäldskontoret)	1 069	1 387	1 529	1 510	1 341	4 380
Övrig finansiering	269	288	341	281	258	880
Totala utgifter för anskaffning, utveckling och vidmakthållande av investeringar	2 654	2 072	2 212	2 104	1 880	6 196
Totalt varav investeringar i anläggningstillgångar	2 172	1 522	1 673	1 641	1 441	4 755

Tabell 5.21 Beställningsbemyndiganden för anslaget 1:10 Bidragsfastigheter

Tusental kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023
Ingående åtaganden	43 610	11 709	100 000	
Nya åtaganden	11 497	100 000	100 000	
Infriade åtaganden	-43 398	-11 709	-100 000	-100 000
Utestående åtaganden	11 709	100 000	100 000	
Erhållet/förslaget bemyndigande	100 000	100 000	100 000	100 000

Trafikverket

Tabell 3.13 Investeringsplan för Trafikverket

Miljoner kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Summa 2022–2024
Anskaffning och utveckling av nya investeringar	29 978	33 600	30 329	25 403	25 670	81 402
Järnväg nationell plan	16 384	18 941	16 667	13 954	14 580	45 201
Järnväg regional plan	222	126	85	180	107	372
Väg nationell plan	11 056	11 946	10 736	8 784	8 593	28 113
Väg regional plan	2 316	2 587	2 841	2 485	2 390	7 716
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>29 786</i>	<i>32 678</i>	<i>29 524</i>	<i>24 709</i>	<i>24 755</i>	<i>78 988</i>
<i>– väganläggningar</i>	<i>13 076</i>	<i>14 373</i>	<i>13 442</i>	<i>11 140</i>	<i>10 655</i>	<i>35 237</i>
<i>– järnvägsanläggningar</i>	<i>16 710</i>	<i>18 305</i>	<i>16 082</i>	<i>13 569</i>	<i>14 100</i>	<i>43 751</i>
Finansiering av anskaffning och utveckling	29 978	33 600	30 329	25 403	25 670	81 402
Anslag 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur	19 218	21 074	21 030	20 430	21 013	62 473
Anslag 1:10 Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	148	87				
Anslag 1:11 Trängselskatt i Stockholm	2 047	1 091	415	303	308	1 026
Anslag 1:14 Trängselskatt i Göteborg	1 031	881	859	484	517	1 860
Övrig kreditram (lån i Riksgäldskontoret)	6 056	9 125	6 090	3 221	2 708	12 019
Bidrag/medfinansiering	1 489	1 494	2 111	989	1 124	4 224
Förskotteringslån	-11	-152	-176	-24		-200
Vidmakthållande av befintliga investeringar	5 636	7 211	6 400	6 813	5 477	18 690
Reinvesteringar i järnvägar	3 204	4 321	4 350	4 726	3 812	12 888
Reinvesteringar i vägar	2 432	2 890	2 050	2 087	1 665	5 802
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>5 603</i>	<i>7 211</i>	<i>6 400</i>	<i>6 813</i>	<i>5 477</i>	<i>18 690</i>
<i>– väganläggningar</i>	<i>2 404</i>	<i>2 885</i>	<i>2 046</i>	<i>2 083</i>	<i>1 661</i>	<i>5 790</i>
<i>– järnvägsanläggningar</i>	<i>3 199</i>	<i>4 321</i>	<i>4 350</i>	<i>4 726</i>	<i>3 812</i>	<i>12 888</i>
<i>– beredskapstillgångar</i>		<i>5</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>12</i>
Finansiering vidmakthållande	5 636	7 211	6 400	6 813	5 477	18 690
Anslag 1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	5 591	7 067	6 367	6 681	5 452	18 500
Anslag 1:11 Trängselskatt i Stockholm	23	77		8		8
Anslag 1:14 Trängselskatt i Göteborg	2	5	22	85	2	109
Bidrag/medfinansiering	20	62	11	39	23	73
Totala utgifter för anskaffning, utveckling och vidmakthållande av investeringar	35 614	40 811	36 729	32 216	31 147	100 092
Totalt varav investeringar i anläggningstillgångar	35 389	39 889	35 924	31 522	30 232	97 678

Tabell 3.9 Beställningsbemyndigande för anslag 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur

Tusental kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025–2050
Ingående åtaganden	108 875 761	105 337 070	106 207 957			
Nya åtaganden	15 499 581	25 937 079	26 293 367			
Infriade åtaganden	-19 038 272	-25 066 192	-24 426 129	-20 438 365	-16 154 010	-71 482 820
Utestående åtaganden	105 337 070	106 207 957	108 075 195			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	116 382 000	118 650 000	108 500 000			

Tabell 3.19 Beställningsbemyndigande för anslag 1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur

Tusental kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025–2038
Ingående åtaganden	24 107 962	26 070 483	30 147 222			
Nya åtaganden	16 781 080	21 893 033	25 615 911			
Infriade åtaganden	-14 818 559	-17 816 294	-20 463 133	-12 203 095	-10 020 396	-13 076 509
Utestående åtaganden	26 070 483	30 147 222	35 300 000			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	28 600 000	32 000 000	35 800 000			

Tabell 3.44 Beställningsbemyndigande för anslag 1:11 Trängselskatt i Stockholm

Tusental kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025–2057
Ingående åtaganden	33 197 756	36 565 397	48 639 034			
Nya åtaganden	5 664 628	18 764 878	8 423 012			
Infriade åtaganden	-2 296 987	-6 691 241	-5 076 350	-4 500 365	-3 611 499	-43 873 832
Utestående åtaganden	36 565 397	48 639 034	51 985 696			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	39 000 000	49 200 000	52 500 000			

Tabell 3.61 Beställningsbemyndigande för anslag 1:14 Trängselskatt i Göteborg

Tusental kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025–2037
Ingående åtaganden	3 126 912	3 853 046	12 018 455			
Nya åtaganden	1 738 083	9 226 360	3 034 007			
Infriade åtaganden	-1 011 949	-1 060 951	-3 590 762	-1 530 322	-590 354	-9 341 024
Utestående åtaganden	3 853 046	12 018 455	11 461 700			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	4 180 000	12 200 000	11 700 000			

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.